4-токсан

8- сынып География

Бөлім				
Педагогтың аты-жөні	Майлыбекова Зауре			
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Сабақтың тақырыбы	Экономикалық инфрақұрылымның элементтері мен функциялары			
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	8.5.2.1 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде экономикалық инфрақұрылымның элементтерін сипаттап, маңыздылығына баға береді			
Сабақтың мақсаты	Экономикалық инфрақұрылымды сипаттайды Экономикалық инфрақұрылымның салаларын түсіндіреді Эконмикалық инфрақұрылымның маңыздылығына баға береді.			
Бағалау критериі	Экономикалық инфрақұрылымды сипаттай алса; Экономикалық инфрақұрылымның салаларын түсіндіре алса; Экономикалық инфрақұрылымның маңыздылығына баға бере алса;			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	**«**Ұйымдастыру бөлімі. Оқушылармен амандасу,түгендеу, «Төрт сурет, бір сөз» ойыны арқылы психологиялық ахуал жүргіземін. Жетелеуші сұрақтар: - Суреттерден не байқап тұрсыздар? - Базарда не сатылады?	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды	Қол шапалақ	дидактикалық материалдар.

	- Сен базарда болдың ба? - Сен базардан не сатып алдың? - Базар деген экономикамыздың қандай саласы деп ойлайсың Мұғалім жетекші сұрақтарды нақты дайындайды. - инфроқұрылым ұғымын қалай түсінесіңдер? - инфроқұрылымға мысал келтіре аласыңдар ма? т.б. Мұғалім оқушыларды инфрақұрылым, көлік, байланыс, сауда-экономикалық, басқару, қаржы, ақпарат ұғымдарының анықтамаларымен таныстырады. Оқушылар инфрақұрылым ұғымына өз анықтамасын немесе түсінігін ұсынады. Сосын суреттер таратып беріп, суреттер бойынша инфрақұрылым салаларын кестеде жіктейді. Оқушылар инфрақұрылымның төмендегі салалары бойынша қызмет көрсету маңыздылығын ауызша сипаттайды. 1) әлеуметтік инфрақұрылым (мектеп, аурухана) **Әлеуметтік инфрақұрылым** - халықтың күнделікті тіршілігін қамтамасыз етуге қызмет ететін салалар (кәсіпорындар, денсаулық сақтау, білім, мәдениет, тұрмыстық қызмет ету орындары) жиынтығы. 2) экономикалық инфрақұрылым (сауда, қаржы) **Экономикалық инфрақұрылым**- банк қызметтері, қаржы, нарық. Оқушылар белгілі бір тауар түрін алып оны сатып алудың жолдарын экономикалық инфрақұрылымдарды байланыстыра отырып сипаттайды.			Интерактивті тақ
Ортасы	; **Тапсырма 1 топтық жұмыс**	Арнайы ресурстар	Смаликтер	http://ikitap.k

	Мәтінмен жұмыс Мәтінді пайдалана отырып, инфрақұрылым салаларын сипаттайды әр инфрақұрылымға жататын нысандарды айтады I топ – экономикалық инфрақұрылым (сауда, қаржы) II топ – денсаулық сақтау, білім беру III топ – тұрмыстық қызмет көрсету орындары IV топ – ақпараттық қызмет Дайындалып болған соң әр топ қорғайды Топтар критерий бойынша бағалайды. ***<u>Бағалау критерийі:</u>*** *Экономикалық инфрақұрылымды сипаттай алады;* *Экономикалық инфрақұрылымның салаларын түсіндіре алады;* **Тапсырма 2 Жеке жұмыс** **Тақтадан семантикалық картаны толтырады.** Мұғалім тексеріп шығады **Тапсырма 3, Жұптық жұмыс** Әр жұпқа бір инфрақұрылым саласын беріңіз Осы саланы сипаттау жоспарын ұсыныңыз. Сипаттау жолына ұсыныс: - *мақсат міндеті;* - *атқарып жатқан қызметі;* - *маңыздылығы:* - *жақсарту жолдары* Мұғалім сипаттау жоспарын өзгерте алады.	арқылы жаңа тақырыпты талдайды Жұп бойынша Жеке, өзара тақырыпты түсінгендерін мұғалімге қол көтеру арқылы білдіреді Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой	арқылы ҚБ өзін өзі бағалау **ҚБ** «Бәрекелді, әттеген-ай» Бағалау парақшасын толтырады.	z/audiobook/5189-kerqula_atty_kendebaj/5189-kerqula_atty_kendebaj аудиокітап Алты томдық «

	Оқушылар таңдау бойынша әлеуметтік инфрақұрылымның 1 саласын сипаттайды, маңыздылығына мысал келтіреді. ***<u>Бағалау критерийі:</u>*** Экономикалық инфрақұрылымның маңыздылығына баға бере алады. Қызмет көрсету саласының ерекшелігін анықтаңыз. Қызмет көрсету саласы жақсы дамыған елдерді анықтаңыз. Көлік жүйесі, ақпараттық байланыс, туризм дамыған аймақтардың экономикалық жағдайының жақсы болу себебін түсіндіріңіз **Дескриптор** *Оқушылар* – Қызмет көрсету саласының ерекшелігін анықтайды – Қызмет көрсету жақсы дамыған елдерді анықтайды – Көлік жүйесі, ақпара, байланыс, туризм дамыған аймақтардың экономикалық жағдайының жақсы болу себебін түсіндіреді. Өз аймағыңыздың инфрақұрылымдық жүйесінің экономикалық тиімділігіне SWOT талдау арқылы баға беріңіз Аймақтың инфрақұрылым жүйесінің экономикалық артықшылықтары/ кемшіліктерін анықтаңыз Аймақтың инфрақұрылым жүйесінің экономикалық мүмкіншіліктерін анықтаңыз Аймақтың инфрақұрылым жүйесінің экономикалық дамуға кедергілерін анықтаңыз **Дескриптор** *Оқушылар*	өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады	**ҚБ** **Бағдаршам**	

	-Аймақтың инфрақұрылым жүйесінің экономикаға артықшылықтары/ кемшіліктерін анықтайды -Аймақтың инфрақұрылымдық жүйесінің экономикаық мүмкіншіліктерін анықтайды -Аймақтың инфрақұрылымдық жүйесінің экономикалық дамуына кедергілерін анықтайды			
Сабақтыңсоңы	**Білімді бекіту:** **«Серпілген сауал» әдісі** бойынша оқушылар бір-біріне доп лақтыра отырып сұрақтар қояды. **Кері байланыс:** **Оқушыларға рефлексия парағын ұсынамын.Сабақ барысында алған білімдері туралы кері байланыс жазады.** **«3.2.1.»** 3 факт 2 көзқарас 1 тұжырым .	Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.		Рефлексия парағы

Қосымша ақпарат		
Саралау –оқушыларға қалай көбірек қолдау көрсетуді жоспарлайсыз? Қабілеті жоғары оқушыларға қандай міндетқоюдыжоспарлапотырсыз?	Бағалау - оқушылардың материалды меңгеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлайсыз?	Денсаулық пен қауіпсіздік техникасының сақталуы
1. . 2.	Мұғалімнің ауызша кері байланысы	Ақпарат іздестіру кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау

Бөлім				
Педагогтың аты-жөні	Майлыбекова З			
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Сабақтың тақырыбы	Дүниежүзілік шаруашылықтың салалық құрамы: өндіруші және өңдеуші және қызмет салалары			
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	8.5.3.1 - өндіруші және өңдеуші, қызмет саласы шаруашылық түрлерін жіктейді			
Сабақтың мақсаты	Шаруашылықтың түрлерін білу Өндіруші салаларды анықтай алу Өңдеуші салаларды анықтай алу Қызмет көрсету салаларын анықтай алу			
Бағалау критериі	Шаруашылықтың түрлерін білсе; Өндіруші салаларды анықтай алса; Өңдеуші салаларды анықтай алса; Қызмет көрсету салаларын анықтай алса;			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	Ұйымдастыру бөлімі. Ынтымақтастық атмосферасы аясында «Шаттық шеңберін құру». Үй тапсырмасын сұрау үшін шеңберге тұрғызып, бір –біріне доп лақтыру арқылы өткен сабақты еске түсіру. Бейнебаян тамашалау Шаруашылық жайлы оқушыларға қысқаша түсінік айтып, орындалатын	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап	Қол шапалақ	Ұялы телефон Және интернет желілері

	жұмысқа бағыт-бағдар беру. Оқу мақстымен таныстырып, тапсырма орындауға дайындау	орындайды		Кітап
Ортасы	Әрбір елдің ұзақ тарихының уақыт аралығында қалыптасқан, өзіндік сипаты бар ұлттық шарушылық болатыны белгілі. Жалпы алғанда, дүние жүзіндегі елдердің бір бірімен күрделі экономикалық қарым қатынастар жүйесі арқылы байланысқан ұлттық шарушылық жүйесін дүниежүзілік шарушылық деп атайды. Дүниежүзілік шарушылық қалыптасуына өнеркәсіптің, ауыл шаруашылығының, көлік қатынасының қарқынды дамуы нәтижесінде елдер арасындағы өзара шаруашылық байланыстарының туындауы себепші болды. **Дүниежүзілік шаруашылық анықтамасын жазамыз – Дүниежүзілік шаруашылық - дүние жүзіндегі елдердің бір бірімен күрделі экономикалық қарым қатынастар жүйесі.** Дүниежүзілік шарушылық қалыптасуы адамзат қоғамының қалыптасу тарихымен тығыз байланысты. Бұған ежелгі мемлекеттер арасындағы қарапайым өнім айырбасы дәлел болады. Біртіндеп шаруашылық құрылымының күрделенуі елдер арасындағы қарым қатынастар сипатында жаңа сатыға көтерді. Бүгінгі тақырыпқа бірнеше білім алушы тарихқа назар аударып баяндама дайындап әкелді: 1. Қарапайым еңбек 2. Мануфактура 3. Қазіргі кезең шаруашылығы. 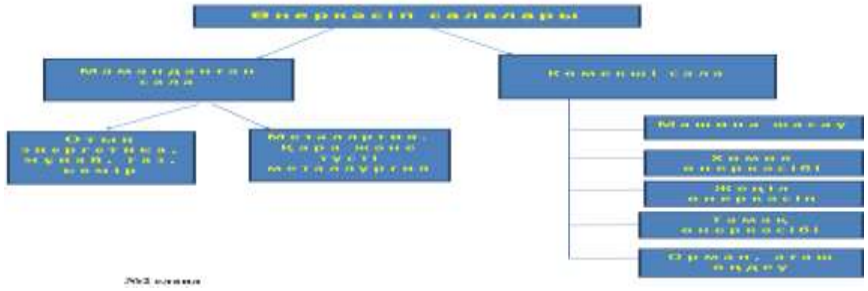	Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі	Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау	Слайдар Ашық сұрап-жауаптар

	 Қазіргі заманғы дүниежүзілік шаруашылықтың ерекшеліктері мен даму бағыттары 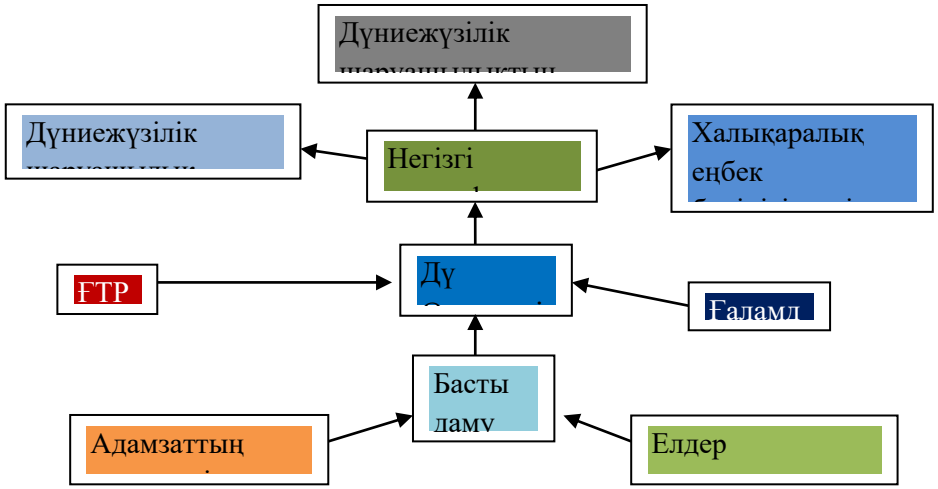 **Интеграция – аймақтық экономикалық ынтымақтастық.** (**Еркін сауда аймағы**– АПЭК, 1989 ж, - Аустралия, АҚШ, Ресей, Жапония, Жаңа Зеландия, Қытай, Мексика, Бруней, Чили және тб 14 мемлекет, және НАФТА, 1994 ж АҚШ, Канада, Мексика**;** **Экономикалық Одақ**- 1993 ж –	Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы танытабілу дағдылары қалыптасады	**ҚБ: «Баспалдақ» әдісі 1.Білімі төмен 2.Орташа 3.Орташадан жоғары 4. Жоғары** **ҚБ**: Мұғалім тарапынан жүретін бағалау «Ауызша мадақтау	

Еуропа мемлекеттері; **ТМД** – 1992 ж – Қырғызстан, Қазақстан, Ресей, Украина және тб.)

Ғаламдану – ұлтаралық бірлестіктердің белсенді әрекет етуі және дүниежүзілік шаруашылықты біртұтас жүйеге айналдыруын жүзеге асыру.

Шаруашылықтың салалық құрылымы және орналасу ерекшеліктері.

Дүниежүзілік шаруашылықтың экономикалық негізін бір – бірімен тығыз байланысқан ұлттық шаруашылықтар мен салалық құрылымдар құрайды. Қазіргі заманғы дүниежүзілік шаруашылықтың салалық құрылымы 4 сектордан тұрады

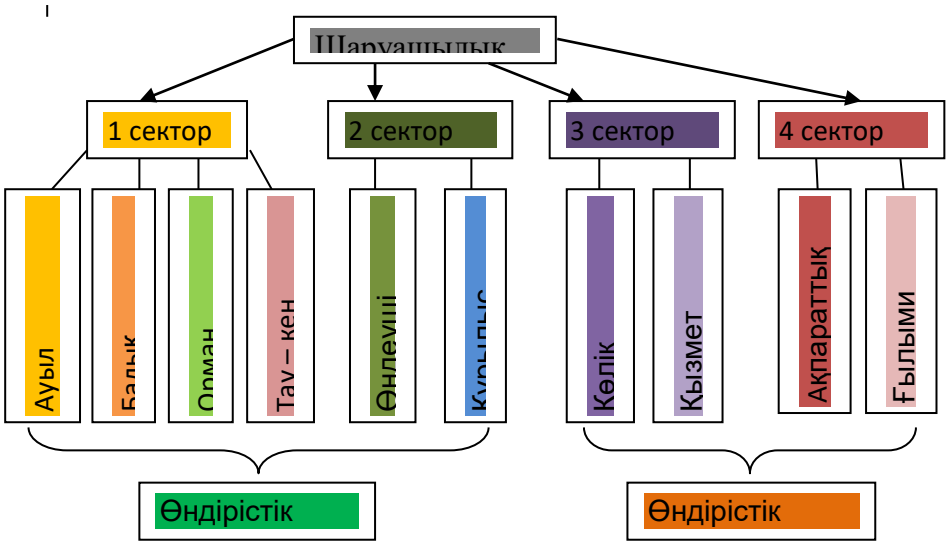

Осының ішінде

1 сектор индустрияландыруға дейінгі кезеңге жетекші саласы болып табылды Жыл сайын бұл сектордың үлесі экономикаға азайып келеді.

2 сектор – индустриялық кезеңге жатқызамыз

XX ғ соңында жетекші орында өнеркәсіп жетекші орында болды

3 – 4 секторларды - постиндустриялық даму кезеңіне жатқызамыз немесе қазіргі кезеңге.

Дамыған елдерде қызмет көрсету саласы жақсы дамыды, аса дамушы елдерде өндірістік саланың оның ішінде ауыл шаруашылығы жақсы дамыды. Осыдан мынадай қорытынды шығып отыр – дүние жүзінде салалық құрылымы бойынша елдер әр түрлі сатыларында тұр деуге болады.

Картаға қарап осы 4 секторға елдерді бөліп көрейік

1 сектор: АҚШ, Ресей, Канада, Қытай, Үндістан

2 сектор: ТМД елдері, Парсы шығанағы елдері

3 сектор: Дамыған мемлекеттер, АҚШ, Канада, Жапония, Италия,

4 сектор: Германия, Ұлыбритания, Норвегия, Жапония

Сонымен қатарБіздің Шығыс Қазақстан обылысын айта кетсек

Қандай шаруашылық жүйесі бізде бар:

- ауыл шаруашылығы : мал шаруашылық - Ірі қара мал, Қой, Жылқы, Марал, Ара шаруашылықтарына бөлінеді. Егіншілік-дәнді дақылдар, техникалық дақылдар, бақша және жеміс-жидек дақылдары шаруашылығы
- балық шаруашылығы
- орман шаруашылығы
- тау кең өндірісі,
- өндеуші өнеркәсіп (химия өнеркәсібі, жеңіл өнеркәсіп, тамақ өнеркәсібі)
- құрылыс,
- көлік
- қызмет көрсету
- ақпараттық қызмет

2

3 сектор

	ғылыми зерттеулер 4 сектор **Ал енді бүкіл дүние жүзін, алсақ мынадай көрсеткіштер көруге болады:** 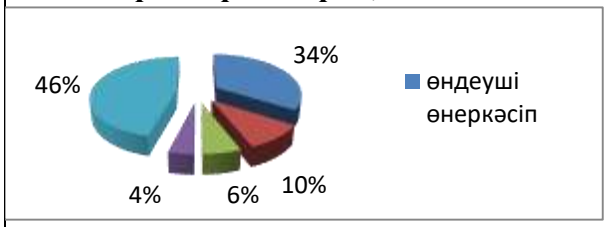 **Шаруашылық ұйымдасуының типтері.** Қазіргі дүниежүзілік шаруашылыққа аумақтық айырмашылықтар тән болады. **Байырғы типі :** табиғи (натуралды) шаруашылық жатады; оның негізінде тұрғын халық өзін – өзі азық –түлікпен және бірінші кезектегі тұтыну заттарымен қамтамасыз етеді. Мамандану мен еңбек бөлінісі баяу дамиды. **Нарықтық экономика:**қоғамның дамуына байланысты шаруашылықтың жаңа типі. Еңбек бөлінісіне негізделіп отырып, өнім мен тұтыну үшін қалыптаспайды, сыртқы сұранысқа бағытталған. **Бұрынғы социалистік жүйеде**шаруашылық мемлекеттік деп аталады, себебі басқару орталықтанған және жоспарланған. **Өтпелі экономика -** XX ғ соңына қарай бұрынғы Кеңес одағының елдерінде және Шығыс Еуропа елдерінде кездескен, бұл жаңа мен ескі бағыттардың ортасындағы жүйе. **Қазіргі Қазақстан** – нарықтық қатынастарға көштік. **Оқулық пен жұмыс** **Халықаралық географиялық еңбек бөлінісі.** **Дүниежүзілік шаруашылықпен бірге халықаралық географиялық еңбек бөлінісі де қалыптасып келеді . Халықаралық географиялық еңбек бөлінісі деп жеке елдердің өнімнің белгілі бір түрлерін, шикізат пен даяр			

	бұйымдарды өндіруге және олармен айырбас жасауға мамандануын атайды. Халықаралық географиялық еңбек бөлінісі дүниежүзілік шаруашылық аясында дами отырып, жекелеген елдердің ұлттық шаруашылығын өзара байланыстырады. Географиялық еңбек бөлінісі жеке елдердің арасындағы экономикалық – географиялық және әлеуметтік – экономикалық айырмашылықтардың болуынан туындайды. Сонымен қатар ол елдердің шаруашылық құрылымы мен тарихи дәстүрлерімен тығыз байланысты. Өйткені әрбір елге тарихи кезең аралығында қалыптасқан өзіндік дәстүрлі өнеркәсіп салалары мен ауыл шаруашылығының маманданған бағыттарына тән. Әдетте, мамандanған салалар өнімдері сапалығымен ерекшеленеді, сондықтан дүниежүзілік нарықта оларға сұраныс өте жоғары. Әр елдің өнімнің белгілі бір түрлерін өндіруге және қызмет көрсетудің жекелеген салаларына мамандануы себепті ішкі нарық сұранысынан асып кеткен жағдайда ол өнімдерді сыртқа шығару қажеттілігі туындайды. Мысалы, Жапония автомобиль жасау жөнінен дүние жүзінде 1 орын алады. Елде шығарылатын автомобильдердің тең жартысы басқа елдерге экспортқа шығарылады. Демек, автомобиль жасау – Жапонияның халықаралық дәрежеде мамандanған саласы. Сонымен қатар, соңғы жылдары, Жапония кеме жасау, радиоэлектроника және роботтар жасауға мамандану жөнінен халықаралық деңгейге көтерілді. Жалпы алғанда, халықаралық еңбек бөлінісі, қазіргі заманғы дүниежүзілік шаруашылық жағдайында сөзсіз болатын құбылыс, ол елдер арасындағы өзара ынтымақтастықты күшейтіп, бәсекелестік жағдайында елдердің бейбіт өмір сүруіне негіз болады. XXI ғ дүниежүзілік шаруашылық түбегейлі өзгерістер алдында тұр. Болашақта электроника, лазерлік техника, биотехнология жетекші салаларға айналып, атом энергиясы мен химия саласындағы ең соңғы жетістіктермен қаруланған жаңаөндіріс салалары дамытылатын болады. **Тапсырма 1 топтық жұмыс**			

	Тарауға байланысты тірек сөздердің анықтамасын дайындайды. ***Өндіруші шаруашылық түрлері***: мұнай платформалары, кен орындары т.б. ***Өңдеуші шаруашылық түрлері***: фабрика, зауыт, комбинат. ***Қызмет көрсету саласы***: білім беру, денсаулық, туризм. Топтар өз жұмыстарын қорғайды, қарама –қарсы топ бағалайды **Бағалау критерийі:** - Шаруашылықтың түрлерін біледі - Өндіруші салаларды анықтай алады - Өңдеуші салаларды анықтай алады - Қызмет көрсету салаларын анықтай алады **Тапсырма 2 топтық жұмыс.** Суреттер бойынша өндіруші және өңдеуші, қызмет саласына тән шаруашылық түрлерін жіктейді және қысқаша сипаттама береді. 1. **Жаңа тақырыпты бекіту.** - Дүниежүзілік шаруашылық дегеніміз не, және оның алғышарттары? - Белгілері? - Шаруашылықтың салалық құрылымы - Өндірістік емес салаларға нені жатқызамыз? - Өндірістік салаларға нені жатқызамыз? - Халықаралық еңбек бөлінісіне қатысуы елдерге қандай пайда әкеледі? **Сабағымызды бекіту үшін кластер пайдаланамыз**			

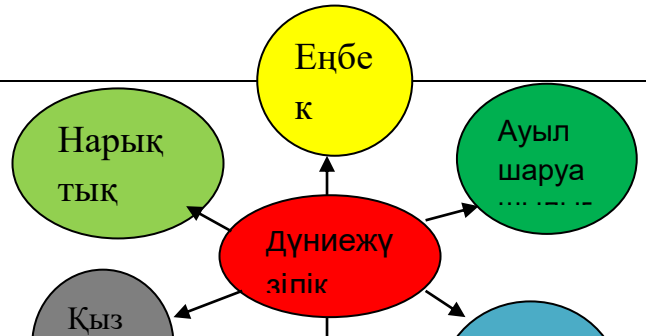

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Сабақтыңсоңы</td><td>Екі түрлі түсініктеме күнделігі.
Оқушылардан дәптердің бетін (не таратылып берген парақты) ортасынан вертикаль сызықпен бөлу сұралады. Мәтінді оқу барысында олар:

<table><tr><td>Бөліктің оң жағына</td><td>Сол жағына</td></tr><tr><td>Мәтіндегі қатты әсер еткен тұстарды, үзінділерді жазады.</td><td>Сол әсер еткен үзінділер жайлы пікір жазады (нені еске түсіреді, себеп-салдары қандай, қандай сұрақ бар т.б.)</td></tr></table></td><td>Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.</td><td></td><td>Рефлексия парағы</td></tr>
</table>

Бөлім					
Педагогтың аты-жөні	Майлыбекова З				
Күні					
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны			
Сабақтың тақырыбы	Ауылшаруашылық, өнеркәсіп және қызмет салаларын ұйымдастыру түрлері				
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	8.5.3.2 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде ауылшаруашылық және өнеркәсіп өндірісін, қызмет саласын ұйымдастыру түрлерін сипаттайды				
Сабақтың мақсаты	Мал және егін шаруашылығы саласын ұйымдастыру түрлерін ажыратады Шаруашылық, өнеркәсіп және қызмет көрсету саласының түрлерін талдайды Шаруашылық , өнеркәсіп салаларының түрлерін ажыратады				
Бағалау критерииі	Мал және егін шаруашылығы саласын ажырата алады Шаруашылық, өнеркәсіп және қызмет көрсету саласының түрлеріне анализ жасай алады Шаруашылық, өнеркәсіп салаларының түрлерін ажырата алады				
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**		**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**

Басы	. Ұйымдастыру бөлімі. Ынтымақтастық атмосферасы аясында «Шаттық шеңберін құру». Үй тапсырмасын сұрау үшін шеңберге тұрғызып, бір –біріне доп лақтыру арқылы өткен сабақты еске түсіру. Бейнебаян тамашалау Өнеркәсіп жайлы оқушыларға қысқаша түсінік айтып, орындалатын жұмысқа бағыт-бағдар беру. Оқу мақстымен таныстырып, тапсырма орындауға дайындауЖетістік критерийлерін болжайды; Жетістік критерийлерімен танысады.	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды	 «Кіру билеттері»	http://bestreferat.kz/extra_rkd/show/59
Ортасы	Мұғалім жаңа сабақты бастау үшін оқушыларға «Ауылшаруашылық, өнеркәсіп және қызмет салаларын ұйымдастыру түрлері»тақырыбындағы видеоролик көрсетіледі.(2:55 мин) Видеоролик арқылы «Көршіңе әңгімелеп бер» әдісі арқылы оқушылардың не ойлайтындығы сұралады: **1. Сіз видеоролик арқылы не байқадыңыз?** Жұппенен өз ойларын бөліседі, топтағы оқушылармен біріктіреді, ойларын толықтырады. 2. Ауылшаруашылық саласын ұйымдастыру түрлері қандай? Оқушылар сұрақтарға жауап бере отырып, топпен өз ойларын бөліседі. Мұғалім оқушыларға ауылшаруашылық, өнеркәсіп және қызмет салаларын ұйымдастыру түрлері туралы ақпарат таратады (мәтін, кесте (қосымша 1), сызбанұсқа (қосымша 2)). Мұғалімнің түсіндірмесі. Шаруашылық салаларының ұйымдастыру формаларымен таныстыру Мәтіннен ақпаратты анықтап, PEST талдау жасаңыз **1-топ.** Ауылшаруашылығы саласының ұйымдастыру түрлері ***2-топ***. Өнеркәсіп саласының ұйымдастыру түрлері **3-топ.** Қызмет көрсету саласының ұйымдастыру түрлері **Дескриптор** ***Оқушылар***	Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі	Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау	1. Флипчарт, фломастер

	– Ауылшаруашылығы саласының ұйымдастыру түрлерінің экономикалық, әлеуметтік, саяси, экологиялық тиімді/ тиімсіз жақтарын талдайды – Өнеркәсіп саласының ұйымдастыру түрлерінің экономикалық, әлеуметтік, саяси, экологиялық тиімді/ тиімсіз жақтарын талдайды – Қызмет көрсету саласының ұйымдастыру түрлерінің экономикалық, әлеуметтік, саяси, экологиялық тиімді/ тиімсіз жақтарын талдайды **1-тапсырма: Топпен жұмыс. Әткеншек әдісі.** **1-топ-Ауылшаруашылық салаларын жіктеп, сызбаға салыңдар** **2-топ-Өнеркәсіптік-өндірістің салаларын жіктеп сызбаға салыңдар** **3-топ-Қызмет көрсету салаларын жіктеп сызбаға салыңдар** (Топ бірін-бірі бағалайды) **2тапсырма. Топтық жұмыс. SWOT талдау әдісі арқылы шаруашылық, өнеркәсіп, қызмет көрсету түрлеріне анализ жасайды**	Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады	**ҚБ** «Бәрекелді, әттеген-ай» Бағалау парақшасын	

Бағалау критерийі	Дескриптор
-Шаруашылық, өнеркәсіп, қызмет көрсету салаларын жіктей алады	-Салаларын біледі -Мамандануына байланысты ажырата алады -Орналасуына сипаттама береді

1-топ-Мал шаруашылығы
2-топ- Түсті металлургия
3-топ-Білім саласы

Мықты жағы	**Әлсіз жағы**
Мүмкіндігі	**Қауіпі**

Бағалау критерийі	**дескриптор**
Шаруашылық, өнеркәсіп және қызмет көрсету саласының түрлеріне анализ жасай алады	-Мықты жағына талдау жасай алады -Әлсіз жағына талдау жасай алады -мүмкіндігіне талдау жасай алады -қауіпіне талдау жасай алады

(«Екі жұлдыз, бір тілек» арқылы бағалау)

3-тапсырма. Жеке жұмыс. «Венн диаграммасы»
Берілген тапсырма бойынша ұқсастығы мен айырмашылығын табыңыз.
Завод-фабрика
Өнеркәсіп- шаруашылық

Бағалау критерийі	**дескриптор**
Шаруашылық, өнеркәсіп салаларының	**-завод пен фабриканың айырмашылығын жазады**

толтырады.

ҚБ
Бағдаршам

түрлерін ажырата алады	**-ұқсастығын жазады** **-өнеркәсіп пен шаруашылықтың айырмашылығын жазады** **-ұқсастығын жазады**

ҚБ Бірін-бірі бағалау

Топтық жұмыс:

1 - топ: Тоқыма өнеркәсібі.

2 - топ: Мақта – мата өнеркәсібі.

3 – топ: Былғары, тері илеу, аяқ киім өнеркәсібі.

Жеңіл өнеркәсіпке мынадай мамандықтар жатады: иіруші, тоқымашы, конструктор - модельер, суретші - модельер, пішуші, тігінші, ал салаларына: тігін, тоқыма, трикотаж, аяққиім өндірісі, былғары галантереясы бұйымдары жатады.

1. Кондитер – конфет, торт т. б тәтті тағамдарды даярлайтын маман.
2. Трикотаж – жіптің тұзақталып, өзара айқасуы арқылы тоқылған тоқыма мата.
3. Галантерея – ұсақ-түйек бұйымдар шығаратын фабрика.
4. Конструктор – бір нәрсенің конструкциясын жасаушы, құрастырушы.
5. Модельер – сәнді модельді заттың үлгісін жасайтын маман.
6. Иіруші – жүннен, мақтадан жіп есуші, ширатушы.

Эссе жазу: «Егер мен жеңіл өнеркәсіп маманы болсам» және «Егер мен қолөнерші болсам» деген тақырыптарда эссе жазу.

Семантикалық карта беріледі

Жұмыс жазылып болған соң, сағаттың тілімен дәптерлер ауысып, оқушылар бірін-бірі тексереді.

Бағалау дескриптор бойынша жүргізіледі.

Сабақтыңсоңы	**Рефлексия**	Бүгінгі сабақтан		Рефлексия

	Сабақ соңында айтарым: • Маған бәрінен де ... • Мен өзімді… • Мен сыныптастарымды... • Мені таңқалдырған… • Маған жаңалық болғаннәрсе, ол... • Менің көзқарасым бойынша, дұрыс болмаған нәрсе… Маған болашақта ескеретін жайт	түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.		парағы

Қосымша ақпарат		
Саралау –оқушыларға қалай көбірек қолдау көрсетуді жоспарлайсыз? Қабілеті жоғары оқушыларға қандай міндетқоюдыжоспарлапотырсыз?	Бағалау - оқушылардың материалды меңгеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлайсыз?	Денсаулық пен қауіпсіздік техникасының сақталуы
1.	Мұғалімнің ауызша кері байланысы	Ақпарат іздестіру кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау

Бөлім				
Педагогтың аты-жөні	Майлыбекова З			
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Сабақтың тақырыбы	Ауылшаруашылық, өнеркәсіп және қызмет салаларын орналастыру факторлары			
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	8.5.3.3 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде ауылшаруашылық және өнеркәсіп өндірісін, қызмет саласын орналастыру факторларын талдайды			
Сабақтың мақсаты	Шаруашылық салаларының орналастыру факторларын талдайды			
Бағалау критерииі	1. Өнеркәсіп салаларының орналасу факторларын анықтап, талдайды; 2. Ауылшаруашылық салаларының орналасу факторларын анықтап, талдайды; 3. Қызмет көрсету саласының орналастыру факторларын талдайды			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	1. Ұйымдастыру кезеңі. Сыныппен сәлемдесу. 2. Тақтаға сабақтың тақырыбы мен оқу мақсаттары көрсетіледі. 3. Ойланыңыз. Неліктен шошқа шаруашылығы Қазақстанның солтүстігінде, шығысында дамыған? Бидай өсірумен солтүстікте, күріш өсірумен оңтүстікте айналысады? Кен орындары маңында өнеркәсіп орталықтарының орналасу себебін	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды	**Қалыптастыру шы бағалау** **Кері байланыс**	Ұялы телефон Және интернет желілері Кітап

	түсіндіріңіз? Неліктен шағын дүкендер тұрғын үйлерге жақын маңда орналасады? Ойыңызды қорытындылаңыз Өнеркәсіпті орналастыру факторлары кестесімен таныстыру			
Ортасы	Шаруашылық салаларының орналасу факторларын анықтаңыз, себебін түсіндіріңіз 1-топ. Ауыл шаруашылығы 2-топ Өнеркәсіп 3-топ. Қызмет көрсету **Дескриптор** *Оқушылар* – Ауылшаруашылық саласының орналасу факторларын талдайды – Өнеркәсіп салаларының орналасу факторларын талдайды – Қызмет көрсету салаларының орналасу факторларын талдайды Қазақстанның ең ірі өнеркәсіп салаларын алып, орналасуына әсер тигізетін факторларды анықтап, себебін түсіндіретін картосхема салыңыз. 1- топ. Мұнай өндіру 2- топ. Түсті металлургия 3- топ. Тоқыма өнеркәсібі 4- топ. Тамақ өнеркәсібі 5- топ. Атом энергетикасын өндірісі	Арнайы ресурстар арқылы жаңа тақырыпты талдайды Жұп бойынша Жеке, өзара тақырыпты түсінгендерін мұғалімге қол көтеру арқылы білдіреді Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды Видеороликтан	**Бағалау критерийлер** 1.Ертегідегі негізгі кейіпкерлердің портретін жинақтайды. 2.Кейіпкердің образына қызмет етіп тұрған маңызды әрекеттерін талдайды. 3.Жинақталған ақпараттар негізінде кейіпкер образына қатысты өз көзқарасын білдіреді **Дескрипторлар** 1.Әр оқушы	Ашық сұрап-жауаптар

Дескриптор *Оқушылар*

– Ірі өнеркәсіп салаларының орналасу факторларын анықтап, себебін түсіндіретін картасхема әзірлейді.

.Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау

Жұптық тапсырма

1-тапсырма.

Қазақстанның ауылшаруашылық картасын және қосымша ақпараттарды пайдаланып кестені толтыру(топтық жұмыс)

Дақылдар	Орналасу факторлары	Ірі орталықтары
Бидай		
Қарақұмық		
Күріш		
Картоп		
Күнбағыс		
Қант қызылшасы		

Өңдеуші өнеркәсіп	Өндіруші өнеркәсіп

Дескриптор
- *Дақылдардың орналасу факторларын, ірі орталықтарын кестеге толтырады* - *Өңдеуші өнеркәсіп және өндіруші өнеркәсіп*

тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі

Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды
Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады

ертегіден өзіне тиісті кейіпкерлердің портретіне қатысты сөз тіркестері мен сөйлемдерді анықтайды.
2.Әр оқушы кейіпкердің ең маңызды үш әрекетін анықтайды

Бағалау парақшасын толтырады.

ҚБ

Бағдаршам

	салаларына тоқталады Топтар бір-біріне кері байланыс жасайды, оқушылар өз-өзін бағалайды. ***№2-тапсырма.*** Қазақсатнның өнеркәсіп өндірісін диаграмма арқылы салыстырады (топтық жұмыс) 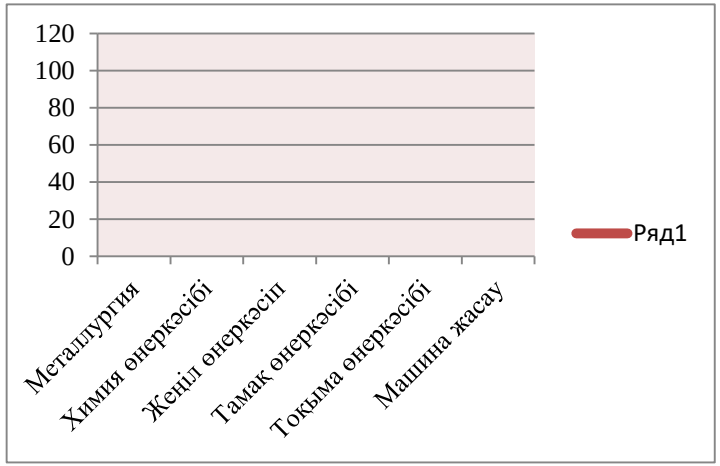 *Дескриптор* - *Металлургия түсінігімен танысады* - *Химия өнеркәсібін пайызбен көрсетеді* - *Жеңіл өнеркәсіп саласын талқылайды* - *Тамақ өнеркәсібін сұрыптайды* - *Тоқыма өнеркәсібі сипаттайды* - *Машина жасау саласының үлесін көрсетеді*			

	- *Қазақстанның өнеркәсіп өндірісін диаграмма арқылы салыстырады* Топтар бір-біріне кері байланыс жасайды, оқушылар өз-өзін бағалайды. ***Жеке жұмыс*** **№3-тапсырма. «Біреуін аласың – біреуін бересің» әдісі** Оқулық материалдарын және қосымша деректер көздерді пайдаланып қызмет көрсету, соның ішінде туризм мен рекреациялық қызметті орналасу факторларын жасаңдар. *Дескриптор* - *Қызмет көрсету салалрымен танысады* - *Туризмнің орналасу факторларын жасайды* - *Рекреациялық қызмет түрлерімен танысады*			
Сабақтыңсоңы	**Рефлексия: ТАҚТАДАҒЫ ГРАФФИТИ** Оқушылардан әртүрлі уақытта граффитиге арналған тақтаға «ББББ» тұжырымдамасы арқылы өз үлестерін қосу, олар осы тақырып туралы не ойлайды, не «біледі», нені «білгісі келеді» және тақырыпты талқылау қорытындысында олар нені «білгендігі» сұралады. Белсенді оқушыларды марапаттаймын.	Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.		Рефлексия парағы
Қосымша ақпарат				

Саралау –оқушыларға қалай көбірек қолдау көрсетуді жоспарлайсыз? Қабілеті жоғары оқушыларға қандай міндетқоюдыжоспарлапотырсыз?	Бағалау - оқушылардың материалды меңгеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлайсыз?	Денсаулық пен қауіпсіздік техникасының сақталуы
3.	Мұғалімнің ауызша кері байланысы	Ақпарат іздестіру кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау

Бөлім				
Педагогтың аты-жөні	Майлыбекова З			
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Сабақтың тақырыбы	Дүниежүзілік шаруашылық салаларын сипаттау			
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	8.5.3.4- дүниежүзі шаруашылығы салаларын жоспар бойынша сипаттайды **БЖБ**			
Сабақтың мақсаты	**Барлық оқушылар орындай алады:** Дүниежүзілік шаруашылық салаларына сипаттама береді. **Оқушылардың басым бөлігі орындай алады:** Дүниежүзілік шаруашылықтың негізгі салаларының, орналасуын, анықтайды. **Кейбір оқушылар орындай алады**: Дүниежүзілік шаруашылық салалары бойынша, шағын зерттеулер жүргізе алады.			
Бағалау критериі	- Дүниежүзілік шаруашылықтағы салаларын түсінеді; - Дүниежүзілік шаруашылық мәтіні бойынша берілген негізгі салаларын анықтай алады; - Дүниежүзілік шаруашылық бойынша шағын зерттеулер жүргізеді.			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	**1.**Ұйымдастыру сәті. Сәлемдесу, түгелдеу. **2.**Сыныпта оқушылармен жағымды психологиялық ахуал қалыптастыру**.** **3**. Топқа бөлу. **«*Атомдар мен молекулалар*»** ойыны арқылы үш топқа бөлінеді. Оқушыларға мұғалім бәріміз молекулалар сияқты жалғыз қимылдаймыз дейді. Молекулалар бірігіп-бірігіп,екеу болады,сосын үшеу болады,атомдар	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды	Қол шапалақ	Слайд 6-7 Дидактикалық материалдар №1

	түзіледі.Оқушылар молекулалардан атомдар түзілу арқылы топтасады. **І-топ:** «Қытай» **ІІ топ: «** Канада» **ІІІ-топ: «**АҚШ» **.**Үй тасырмасын ***«Зымыран сұрақтар»*** тәсілі бойынша сұралады. • Өндірісті орналастыру түрткіжайттары дегеніміз не? • Отын түрткіжайты дегеніміз не? • Энергетикалық трткіжайты дегеніміз не? • Еңбек түрткіжайты дегеніміз не? • Көлік түрткіжайты дегеніміз не? **Қ:Б «Мадақтау» әдісі арқылы ынталандыру** Оқушылар «Дүниежүзілік шаруашылық салалары» тақырыбында видеокөрсетілімнен қысқаша үзінді көреді.Ведиороликтің көмегімен бірлесе отырып сабақтың тақырыбы ашылады. **«Айқын мақсат қоя отырып»** әдісімен сабақтың мақсатымен			
Ортасы	Оқушылыр *«Шаруашылықтың түрлері»* атты видеоролик қарайды.Ведиокөрінісінің көмегімен бірлесе отырып сабақтың тақырыбын және мақсатын анықтайды.Төмендеі сызба-нұсқаға қарап,тапсырманы орындайды. 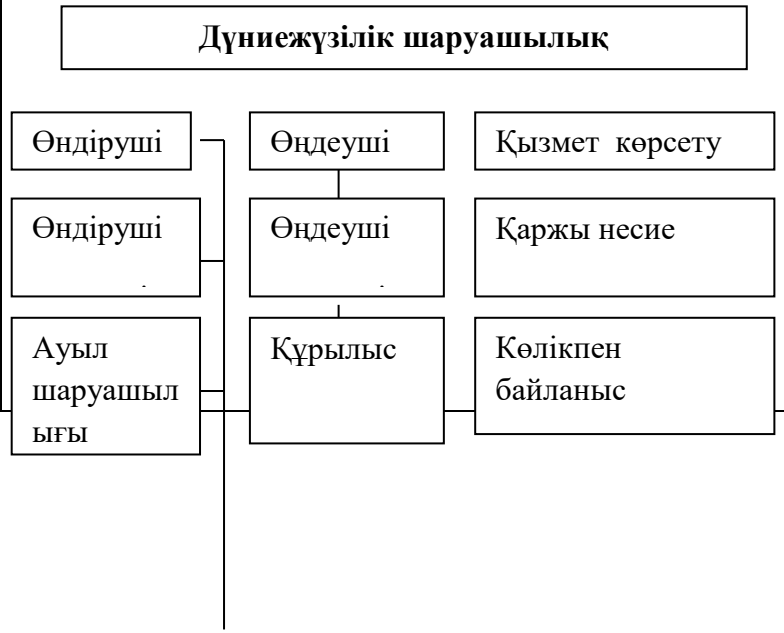 	Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау	Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау	Слайдар

	Орман Балық Әлеуметтік қызметтер **1-тапсырма** Дүниежүзінің өнеркәсіп картасын пайдаланып,басты экспорттаушы елдерді анықтап, кестеге толтырыңдар өндірудің өзіндік ерекшеліктерін сипаттаңыздар. **Экспорттайтын тауар** / **Басты экспортер елдер** Мұнай Табиғи газ Көмір Темір кені Боксит Мыс Полиметалл (қорғасын,мырыш) Бағалы металл (алтын,күміс) Бағалау критерийі / Р/с / Дескрипторлар / Келісемін Келіспеймін Басты экспорттаушы елдері анықтау және өзіндік ерекшелікте / 1 2 / Дүниежүзілік өнеркәсіпте басты экспорттаушы елдерді анықтайды. /	барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады	**ҚБ: «Баспалдақ» әдісі 1.Білімім**	Ашық сұрап-жауаптар

рін сипаттау.		Өндірудің өзіндік ерекшеліктерін сипаттайды.	

2-тапсырма. Дүниежүзінің шаруашылық салалары құрылымы мен орналасуына әсер ететін факторларды анықтайды

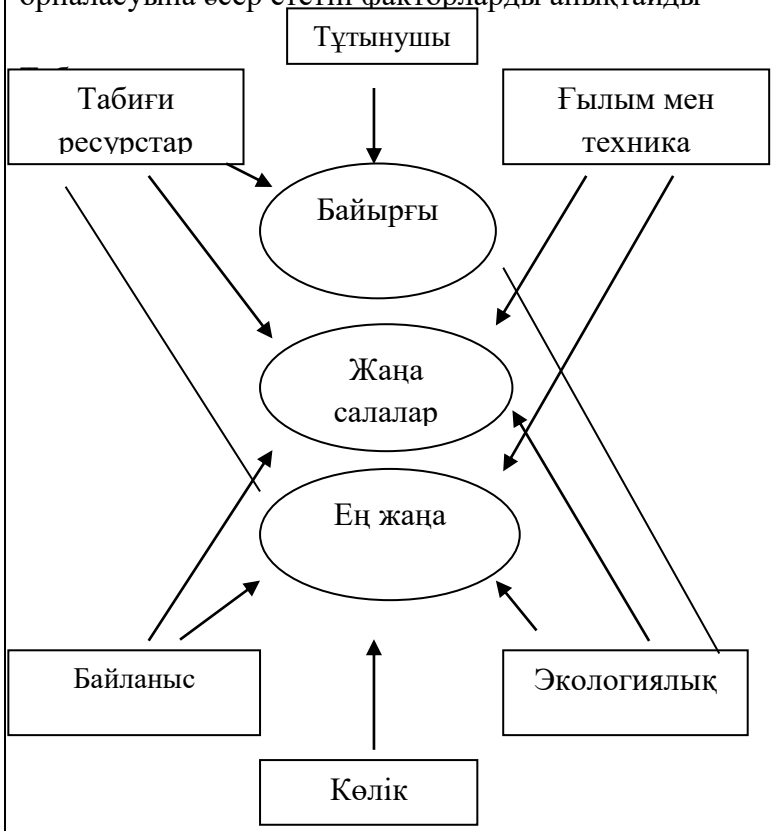

Бағалау критерийі	р/с	Дескрипторлар	Келісемін келісемін

төмен
2.Орташа
3.Орташадан жоғары 4. Жоғары
ҚБ: Мұғалім тарапынан жүретін бағалау «Ауызша мадақтау

	Дүниежүзі шаруашылық салаларының құрылымы мен орналасуына әсер ететін факторларды түсіну.	1 2	Дүниежүзі шаруашылық салаларының құрылымын салыстыра алады. Дүниежүзілік шаруашылық салаларына әсер ететін факторларды анықтай алады.				

Оқушылыр тақырып бойынша мәтінмен танысады.Әр топқа мәтін ішіндегі тақырыпшалар орындау үшін беріледі.

3-тапсырма.«Қара,оқып шық,жаз,түсір»әдісіжеке тапсырма ретінде мәтінмен танысу арқылы кестені толтырады. Мәтін арқылы дүниежүзілік ауыл шаруашылығының салалық және аумақтық құрылымын кесте түрінде көрсетеді

Реті	Дүниежүзілік шаруашылық салалары құрылымы	Аумақтық құрылымы (таралу аймақтары)	Басты ерекшеліктері
1			
2			
3			
4			

Бағалау критерий	Р/с	Дескрипторлар	Келісемін Келіспеймін
Дүниежүзілік шаруашылығының салалық және аумақтық құрылымын талдау	1 2 3	Дүниежүзі шаруашылық салаларының құрылымын анықтайды Физикалық картаны пайдпаланып,аумақтық құралымы,таралу аймақтарын түсіндіре алады Шаруашылықтың басты ерекшеліктері туралы өз ойларын жазады.	

1.Тапсырма «Биопоэма» әдісі арқылы топтағы таныстықты арттырады, өз ортасындағы ұқсастықты табады, ізденімпаздыққа жетелейді, топтар бір-біріне түсінгенін айтады.

І- топ.Дүниежүзілік экономикасына, химия өнеркәсібіне сипаттама беру

ІІ-топ. Дүниежүзілік отын-энергетикалық кешеніне сипаттама беру

ІІІ-топ. Электрэнергетика, машина мен авиация өнеркәсібіне сипаттама беру.

Бағалау критерийі:

- ✓ Дүниежүзілік экономикасын, химия өнеркәсібі, машина, отын энергетикалық өнеркәсібін түсіндіріп сипаттайды.

Дескриптор:

- ✓ Жоспар бойынша
- ✓ Дүниежүзілік экономикасы, химия өнеркәсібіне сипаттама береді

Қ.Б:«Бірін-бірі бағалау» тәсілі (әр топ жеке бағалау жүргізеді,мысалы: 1-топты 2топ бағалайды,2топты 3топ,3топты 1топ бағалайды)

. Жеке жұмыс *«Дауыстап ойлау»* әдісі

Оқушыларды дұрыс тындауға ынталандырады. Оқылым, тындалым дағдылары қалыптасады. Ойлау қабілеті дамиды, сөздік қоры молаяды.

Жеке жұмыс істей отырып, дүниежүзілік шаруашылық салаларын кесте түрінде жіктеп, таралу аймақтарын анықтап, кескін картаға түсіреді.

Тапсырма:Д.Ж салаларының орналасуын картамен жұмыс арқылы кесте толтырады

№	Дүниежүзілік шаруашылық салалары	Шаруашылықтың таралу аймақтары
1		
2		
3		
4		
5		

Бағалау критерийі:

- ✓ Д.ж шаруашылықтарын анықтап таралу аймақтарын жазады, кескін картаға түсіреді.

	Дескриптор: ✓ дүниежүзілік шаруашылық салаларын анықтай алады; ✓ таралу аймақтарын, жазады; ✓ таралу аймақтарын кескін картада бейнелейді: **Қ.Б**: **«Академиялық қалпақ»** әдісі арқылы: Көк қалпақ- өте жақсы жауап. Қара ленталы қалпақ – жақсы жауап Қызыл ленталы-әлі де білу қажет **ІІІ.Жұптық жұмыс *«Салыстыр» әдісі*** арқылы диаграмма түрінде дүниежүзілік шаруашылықтың салаларын зерделеп диаграммаға түсіреді. **Тапсырма:**Жұптасып жұмыс істей отырып Ресей-АҚШ, Сауд Арабия-Мексика, Түркіменстан-Канада мемлекеттерін газ, мұнай, көмір, өнеркәсіптері бойынша пайыздық үлестерін диаграммаға құрастырады. Қосымша ақпараттарды пайдалана отырып, қалаулары бойынша бір мемлекеттің шаруашылық саласына болжам жасап, баға беру.			

	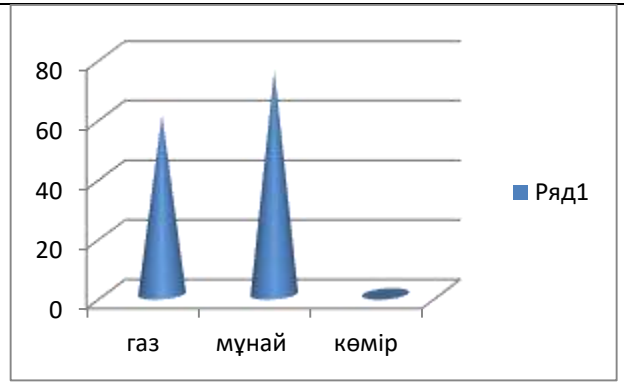 **Бағалау критерийі:** ✓ Дүниежүзілік шаруашылықтың салаларын зерделеп диаграммаға түсіреді. **Дескрипторлар:** ✓ Дүниежүзі шаруашылық салаларының құрылымын салыстыра алады. ✓ Дүниежүзілік шаруашылық салаларына әсер ететін факторларды анықтап, диаграмма жасайды. **Қ.Б: Кері байланыс. «Бағдаршам» әдісі**. *Оқушыларды бағдаршамның түстері арқылы қызыл,сары,жасыл түстері арқылы бағаланады. Жасыл түс сабаққа белсене қатысып барлық деңгейдегі сұрақтарға жауап берген оқушыларға қоямын,ал сары түсті жартылай жауап берген оқушыларға,қызыл түсті төмен деңгейде орындаған оқушыға қою арқылы кері байланыс жүргіземін.*			
Сабақтыңсоңы	Мен ..... үйрендім. -Маған ..... қиын. **Кері байланыс «Бір +, бір - »** Сабақ барысында сәтті шыққан 1 кезең, сәтсіз шыққан 1 кезеңді айту.	Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері		Рефлексия парағы

	Оқушы мен мұғалім кері байланысы. **Өз-өзін бағалау ауызша жүзеге асады.** Оқушылар мына сұрақтарға жауап бере отырып, сабақта туындаған ойларын тізбектейді: • Алдымен біз былай деп ойладық..... • Одан кейін біз мына проблемаға тап болдық..... • Проблеманы шешу үшін.....жасадық. • Бұдан біз.....көрдік. • Демек, бұл мынаны білдіреді..... Сонымен біз.....деген шешімге келдік	байланыс жасайды.		

Бөлім					
Педагогтың аты-жөні	Майлыбекова З				
Күні					
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны			
Сабақтың тақырыбы	Дүниежүзінің саяси картасы				
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	8.6.1.1-саясикартаныңбастынысандарынсипаттайды				
Сабақтың мақсаты	Саяси карта туралы, саяси картаның өзгеру себептері мен кезеңдерін біледі Саяси картаның басты нысандарын анықтай алады Саяси картаның ерекшелігін талдай алады				
Бағалау критериі	Саяси карта туралы білсе; Саяси картаның өзгеру себептері мен кезеңдерін білсе; Саяси картаның басты нысандарын анықтай алса; Саяси картаның ерекшелігін талдай алса;				
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**		**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	Ұйымдастыру бөлімі. Оқушылармен амандасу,түгендеу, «Екі тілек, бір ұсыныс» ойыны арқылы психологиялық ахуал жүргіземін. Жетелеуші сұрақтар: Карталардың қандай түрлері бар? Саяси карта мен физикалық картаның айырмашылығы қандай Саяси картадағы бояулар не мағына береді?		Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды	Қол шапалақ	дидактикалық материалдар.

	Саяси картада қандай нысандар салынады деп ойлайсың? Осы сұрақтарға жауап алынып болған соң, сабақ мақсаты айтылып, жаңа сабаққа өтеміз.			Интерактивті тақ
Ортасы	Терминдермен жұмыс Мемлекет- Метрополия- Протекторат- Деморкация- Делимитация- **Дүние жүзінің саяси картасы** - Жер шарының мемлекет шекаралары, астаналары, ірі қалалары мен жол қатынастары көрсетілген географиялық картасы. Саяси картаның мазмұны Дүние жүзінің саяси картасында елдің әлемдегі орны, саяси – әкімшілік құрылымы бейнеледі. Сонымен қатар саяси картада басты саяси – географиялық өзгерістер : жаңа тәуелсіз мемлекеттердің пайда болуы, елдердің саяси мәртебесінің ауысуы, шекаралары мен аумағының, ел атауы мен астанасының өзгеруі және т.б. көрініс табады. Дүние жүзінің саяси картасындағы заңдылықтар мен өзгерістерді географияның саяси география деп аталатын саласы зерттейді. Мұның негізінде дүние жүзі елдерінің мемлекеттік құрылымы мен басқару үлгілерінің таралу заңдылықтарына, мемлекеттер арасындағы өзара қарым – қатынастарға, сондай – ақ мемлекеттік шекараларды анықтау мен халықтың қоныстануына байланысты болатын аумақтық қақтығыстарға қатысты күрделі мәселелер жатыр. Дүние жүзінің саяси картасы тарихи кезеңдерде ұдайы өзгеріске түсуде. Оған әрі түрлі факторлар ықпал етеді. Жер шарының бетінің жер ауданы 510,2 млн км кв. Саяси картаның қалыптасу кезеңдері Дүние жүзінің қазіргі заманғы саяси картасының қалыптасуына қатысты оқиғаларды шартты түрде Жаңа (XVII ғасырдан Бірінші дүниежүзілік соғысқа дейін) және Ең жаңа кезең (Бірінші дүниежүзілік соғыстан бүгінгі күнге дейін) деп аталатын екі дәуірге	Арнайы ресурстар арқылы жаңа тақырыпты талдайды Жұп бойынша Жеке, өзара тақырыпты түсінгендерін мұғалімге қол көтеру арқылы білдіреді Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы,	Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау **ҚБ** «Бәрекелді, әттеген-ай»	http://ikitap.kz/audiobook/5189-kerqula_atty_kendebaj/5189-kerqula_atty_kendebaj аудиокітап Алты томдық «

		топтастырады. Еуропалық отарлау кезеңі Жаңа Дүние мен Ескі Дүниенің көптеген аумақтарын қамтыды. Еупадағы жетекші мемлекеттердің жаңа жерлерді бөлісуі және ықпал ету аумақтарын экономикалық, саяси жағынан басқару сипаты дүние жүзінің саяси картасының едәуір өзгеріске түсінуі алып келді. Осы өзгерістерге сәйкес, мемлекет құрылымы мен оны басқарудың жаңа формалары пайда болды. Біраз уақыт аса ірі отар иеленуші мемлекетттер - метрополиялар (грекше metropolis – қала) болып есептеліп келген Испания мен Португалияның қатарына кейіннен Ұлыбритания, Франция, Нидерланд, Германия келіп қосылды. Осылайша Америкада, Африка мен Азияда отарлық аумақтар пайда болды. Мысалы, XX ғасырдың басына қарай отарлық иеліктер Африка жерінің 90% - ын, Азия аумағының 56% - ынан астамын, Америка жерінің 27% - ын алып жатты. XIX ғасырдың басында Латын Америкасында бсталған ұлт – азаттық қозғалыс нәтижесінде Эквадор (1809 ж.), Колумбия (1810 ж.), Венесуэла, Парагвай (1811 ж.), Аргентина (1816 ж.), және т.б. жаңа тәуелсіз мемлекеттер қалыптасты. XIX ғасырдың соңы мен XX ғасырдың басында дүние жүзіндегі жетекші метрополиялар арасында ықпал ету аймақтары үшін күрес шиеленісе түсті. Соның салдарынан әлемді Бірінші дүниежүзілік соғыстың өрті шарпыды. Бірінші дүниежүзілік соғыстан соң болған ірі оқиғалар қатарына 1917 жылғы Қазан революциясы нәтижесінде Ресейде мемлекеттік құрылым мен басқару жүйесінің түбегейлі өзгеруі, Аустрия – Венгрия монархиясы мен Осман империясының ыдырауы, Германияда монархияның құлатылуы және үкімет басына фашистердің келуі, Еуропада мемлекеттік шекаралардың өзгеруі жатады. Дүние жүзінің саяси картасында КСРО, Чехословакия, Ирландия, Исландия, Ватикан сияқты жаңа мемлекеттер пайда болып, Финляндия, Польша, Балтық бойы елдері тәуелсіздігін жариялады. Бұл кезеңде Африкада тәуелсіз мемлекттер қатары (Египет, Эфиопия, Либерия, ОАР) санаулы ғана болды. Дүние	мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары	Бағалау парақшасын толтырады. **ҚБ** **Бағдаршам**	

	жүзінің қазіргі заманғы саяси картасының қалыптасуында Екінші дүниежүзілік соғыс қарсаңы мен одан соң болған маңызды өзгерістер, XX ғасырдың 50 – 60 - жылдарындағы отарлық жүйенің күйреуі, 80 – 90 жылдарындағы социалистік жүйенің ыдырауына байланысты оқиғалар айрықша рөл атқарды. 1939 – 1940 жылдары Балтық бойы елдері мен көршілес аумақтарды қосып алу есебінен КСРО аумағы кеңейе түсті. Екінші дүниежүзілік соғыс барысында Польша, Югославия, Грекия аумақтары бөліске түсіп, Германия Еуропаның көптеген елдерін басып алды. Соғыста жеңіліске ұшыраған Германияның, сондай – ақ Италияның, Югослаияның Польша мен КСРО – ның мемлекеттік шекаралары өзгеріп, саяси картада Югославия Федеративтік Республикалар Одағы (ЮФРО), ГФР мен ГДР мемлекеттері пайда болды. Румыния, Болгария, Венгрия, Финляндияның соғысқа дейінгі шекаралары қалпына келтірілді. Шығыс Еуропада пайда болған социалистік мемлекеттер біртұтас блокқа бірікті. Еуропада осы жылдары басталған шекараларды қалпына келтіру жұмысы қазірге дейін жалғасын табуда. Дүние жүзінің саяси картасының обьектілері. Дүние жүзінің қазіргі саяси картасының обьектілері қатарына мемлекеттік мәртебесі жарияланған және жарияланбаған 267 ел мен аумақ жатады. Оларды басты екі топқа : 1) мемлекет мәртебесі жарияланған, халықаралық деңгейде танылған тәуелсіз мемлекеттер ; 2) дербес басқару мәртебесіне ие болмаған тәуелді аумақтар деп екіге бөледі. Олар бір – бірінен жерінің ауданы, халық саны, әлеуметтік – экономикалық даму деңгейіне қарай айырмашылық жасайды. *Оқушылар елдерге саяхат жасау арқылы Америка, Африка, Еуразия елдерін атап, астаналарын тауып картадан көрсетеді.* **1.** *Оқушылар* ***«Ассоциация» әдісі*** *арқылы елдерді топтастырады* Жер көлемі үлкен елдер Халық саны бойынша үлкен мемлекет	қалыптасады		

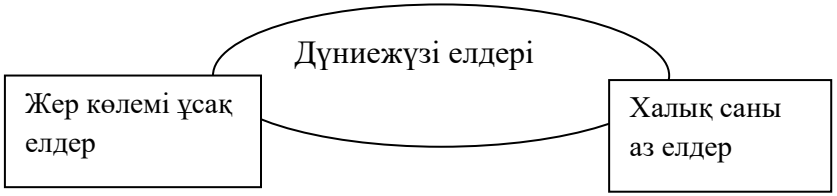

«Үш шапалақ» әдісі арқылы бағалау

Тапсырмаларды орындаңыз

1-топ. Саяси картаның қалыптасу кезеңдерін зерттеңіз

2-топ. Саяси картадағы нысандарды ажыратып, топтастырыңыз.

3-топ. Саяси картаның өзгеруіне әсер ететін факторларды анықтаңыз

Дескриптор *Оқушылар*

- Саяси картаданың қалыптасу кезеңдерін зерттейді
- Саяси картадағы нысандарды топтастырады
- Саяси картаның өзгеруіне әсер ететін факторларды анықтаңыз

Топтық жұмыс

Қосымша деректер арқылы танылмаған бір мемлекетке жоспар бойынша географиялық орнын сипаттау және топтастыру.

1-топ: Абхазия

2-топ: Косово Республикасы

3-топ: Карабах Республикасы

4-топ:Осетия

Сипаттау жоспарының пункттері	Сипаттау
Ел атауы	
Астанасы	
Географиялық орналасу түрі	

	<table><tr><td>Шектесетін елдері</td><td></td></tr><tr><td>Орналасқан материгі</td><td></td></tr><tr><td>Елдің шекарасындағы физикалық нысандар</td><td></td></tr><tr><td>Географиялық орналасуына байланысты қорытынды</td><td></td></tr></table> Бағалау. Дискриптор - Картаны қолданып кез-келген елдің географиялық орнын жоспар бойынша сипаттайды - географиялық орналасуына байланысты қорытынды жасайды **Бағдаршаммен бағалау** Дәптермен жұмыс. **«Түртіп алу» әдісі** бойынша өтеді Терминдерге шолу жасау, яғни мағынасын түсіндіру. **Ел**- мемлекет **Мемлекет** — белгілі бір аумаққа иелік етіп, сол жердегі халықтың еркін дамуына мүмкіндік беретін, басқарудың жоғарғы дәрежеде ұйымдасқан жүйесі **Саяси карта**- мемлекеттердің шекаралары көрсетілген карта. Мемлекеттер саяси картада түрлі түске боялады. **Саяси картаның нысандары** бір бірінен жерінің ауданы халқы, әлеуметтік –экономикалық даму деңгейіне қарай айырмашылық жасайды **Жұлдызшалар** арқылы бағалау. Дескриптор: Терминдердің мағынасын нақты түсіндре алады. **4. Картамен жеке жұмыс:** Француз Одағының шалғай жатқан 5 департаментын және 5 аумақты анықтау. **«Бас бармақ» арқылы бағалау.** Дескриптор: Француз Одағының шалғай жатқан департаментты және аумақты саяси картадан анықтап картадан көрсете алады.			

Географиялық диктант

Елдерді анықтап сол елге географиялық орнына сипаттма беру.

І-нұсқа

1.Территориясының аумағы_____,әлемде____,Еуразия материгінде_____орын алады.

2.Еліміз_____елдерімен шектеседі.

3.Қазақстан жерінің шеткі нүктелері_____с.е. және___ш.б. аралығында орналасқан.

4.Батыс пен шығыстың ара қашықтығы__ км. Қазақстан батысында ___ төменгі ағысынан,шығысында___ таулардың етегіне дейін,солтүстігінде_____жазығынан,оңтүстігінде_____шөлі _____мен____тау жүйесіне дейін созылып жатыр.

5.Қазақстан_____климаттық белдеуде орналасқан.

6.Қазақстан аумағы_____ сағаттық белдеуде жатыр.

ІІ-нұсқа

1.«Күншығыс елі»деп_____ мемлекетін айтады.Бұл елдің аумағында_____ деп аталатын төрт ірі арал бар.

2.Жапония аралдарының жан-жағын_____ мен оған кіретін _____теңіздері қоршаған.

3.Жерінің көп бөлігі _____ болып келеді.

4.Бұл елдің басқару түрі__ _____.

5.Әкімшілік аумақтық құрылысы_____тұрады.

6.Ресми тілі_____тілі,ұлттық діні_____.

7.Климаты _____.Территориясының басым бөлігі _____ , солтүстікте, _____ оңтүстікте _____ орналасқан.

ІІІ-нұсқа

1.Оңтүстік Азиядаға түбекте орналасқан_____ елі,өзінің бай мәдениетімен әлемге әйгілі. 2.Батыс жағалаулары_____ теңізімен, шығыс жағалаулары____суларымен

қоршалған. Аумағы _____. 3.Әкімшілік құрылысы жағынан _____, құрамына ____пен __ одақтық аумақ кіреді. Мемлекет басшысы _____ 4.Бұл ел негізінен _____ түбегін, _____ тауы мен _____ бір бөлігін, Инд-Ганг жазығының шығыс бөлігін, _____шығанағы мен _____теңізінің бірнеше аралдар тобын қамтиды. Ел аумағының 3/4 бөлігі_____ . _____түгел дерлік Декан таулы үстірті алып жатыр. 5. Неғұрлым ірі өзендері: _____. Олардың көпшілігінің егіншілік үшін маңызы зор.

Смайликтар арқылы өзара бағалау.

Дескриптор.Берілген мәтін бойынша елдерді анықтай біледі.

Жұптық жұмыс (Ойлан,тап!) кескін картамен жұмыс

1-2 топтарға: Аумағының үлкендігі жөнінен алғашқы ондыққа кіретін елдерді кескін картаға санмен белгілеп астаналарын және мемлекеттердің ерекшеліктерін атап шығыңыздар.

	Мемлекеттің атауы	Астанасы	Ерекшелігі
1	Ресей	Мәскеу	Екі дүние бөлігінде орналасқан
2	Канада	Оттава	Ең ұзын жағалық шекарасы бар.
3	Қытай (ҚХР)	Пекин	Ең халқы көп ел
4	(АҚШ)	Вашингтон	50штаттан құралған
5	Бразилия	Бразилиа	Кофе өсіруден алдыңғы ел
6	Аустралия	Канберра	Құрлықтық ел
7	Үндістан	Дели	Діни храмдары көп ел

8	Аргентина	Буэнос-Айрос	Ең күшті футболшылар бар.
9	Қазақстан	Астана	Ең үлкен теңізге шыға алмайтын ел
10	Алжир	Алжир	Африканың ең ірі елі

3-4 топтарға: Аумағының кішілігі жөнінен алғашқы ондыққа кіретін елдерді кескін картаға санмен белгілеп негізгі ерекшеліктерін атап шығыңыздар.

Елдің атауы	Ерекшелігі
Лихтенштейн	Компаниялары көп
Монако	Монархиалық ел кірісі туризм
Науру	Елде қарулы күштер жоқ
Сан-Марино	Ең ежелгі және ең бай ел
Ватикан	Теократтық ел
Маршалл аралы	АҚШ-тың көмегімен өмір сүреді табиғи ресурсы жоқ
Сент-Китс және Невис федерациясы	Оффшорлық банктер көп.
Мальдив	Халқының көбі астанада тұрады
Сейшель	Туризм жақсы дамыған ел

Жұптық бағалау. Дескриптор: Елдерді кескін картаға белгілейді, негізгі ерекшеліктерін атап шығады.
Мадақтау арқылы бағалау

Тапсырма 1 топтық жұмыс

Оқушыларға саяси карталар беріледі, олар саяси картаның нысандарын анықтайды.

Тапсырма 2 Мәтінмен жұмыс

	Оқушылар арнайы мәтіндерді қолдана отырып демаркация, делимитация, метрополия, отар, тәуелді, тәуелсіз, доминион, метрополия, протекторат ұғымдарын түсіндіріп, саяси картаның көмегімен ұғымдарға мысал келтіреді. Елдердің тәуелді және тәуелсіз болуына әсер ететін факторларға мысал келтіріп, себебін анықтайды. Саяси картадағы елдерді материктер бойынша таралуын кестеге түсіреді. (макро және микромемлекеттер, отарлар және тағы басқа критерийлер бойынша мемлекеттерді бөліп беруге болады Топтар өзара бағалау жүргізсе болады немесе мұғалім бағалап шықса да болады Бағалау критерийлері: - *Саяси картаның басты нысандарын анықтай алады;* - *Саяси картаның ерекшелігін талдай алады* Бейнебаян тамашалайды Тапсырма 3 Саяси картаның өзгеру кезеңдерін постерге сызады Постерді бір –бірімен ауыстырып өзара бағалау жүргізеді Бағалау критерийлері: *саяси картаның өзгеру себептері*			
Сабақтыңсоңы	**Білімді бекіту:** **«Серпілген сауал» әдісі** бойынша оқушылар бір-біріне доп лақтыра отырып сұрақтар қояды. **Кері байланыс:** **Оқушыларға рефлексия парағын ұсынамын.Сабақ барысында алған**	Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.		Рефлексия парағы

	білімдері туралы кері байланыс жазады. **«3.2.1.»** 3 факт 2 көзқарас 1 тұжырым . 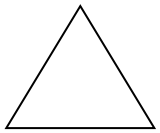			

Бөлім				
Педагогтың аты-жөні	Майлыбекова З			
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Сабақтың тақырыбы	Елдердің саяси типологиясы			
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	8.6.1.2 елдерді басқару формасы және мемлекеттік құрылымы бойынша топтастырады			
Сабақтың мақсаты	оқулық, атласты пайдаланып, дағды іскерлігін қалыптастырып, өз бетімен ізденуге, пәнге деген қызығушылығын арттыра отырып шығармашылыққа баулу			
Бағалау критерииі	Тақырыптың мазмұнын түсінеді Тақырыптың мазмұнын өмірмен байланыстырып айтады Тақырыпқа сай зерттеулерді айтады, тақырыппен байланыстырады Өз ойлары мен өлеңдегі ойды салыстырып, қорытынды шығарады			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	**Қызығушылықты ояту үшін миға шабуыл.** 1. Сәлемдесу, оқушыларды түгелдеу. 2. ***Сергіту сәті:*** *«Жаңбыр түрлерін бейнелеу».* Оқушылар шеңберге тұрып, мұғалімнің қимылдарын қайталайды. Жаңбырдың тамшылағанын, үдегенін, нөсерлегенін, қатты жауғанын, күн	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды	Қол шапалақ	Ұялы телефон Және интернет желілері Кітап

	шығып, шуағын төккенін көрсетеді. 3. **Топқа бөлу.** Оқушыларға әртүрлі мың теңгелердің суреттері беріледі. Соған сәйкес өз топтарын анықтайды. 4**.** Жаңа тақырып, оқу мақсаттары, жетістік критерийлерімен таныстыру. **Үй тапсырмасын сұрау сұрақ- жауап арқылы.** 1. Саяси карта дегеніміз не ? 2. Саяси картадағы өзгерістер туралы не білесің ? 3. Саяси картаның қалыптасуы неше кезеңнен тұрады ? 4. Саяси картадағы жаңа, ең жаңа кезең туралы не айтасың ? 1. Саяси картаның маңызы қандай? 1топ 2. Саяси картаның қалыптасуы қандай кезеңдерден тұрады? 2 топ 3. 19 ғ. соңы мен 20 ғ. Басында қандай маңызды оқиғалар болды? 3 топ 4. 20 ғ - ң 50 - 60 жылдардағы отарлық жүйенің күйреуі қандай роль атқарды. 4 топ 5. XX ғ. 80 - 90 ж. Соңынан жүйенің ыдырауы саяси картаға қандай өзгеріс енгізді?(Өте жақсы жауап берген топ айтады)**Ширату жаттығуы:** Оқушыларды сыни тұрғыдан ойландырту үшін **«Ой қозғау» әдісі** арқылы сұрақ қоямын. Осы сұрақтар арқылы сабақтың тақырыбын айқындаймын.			

Ортасы	**Басқарудың және әкімшілік-аумақтық құрылымның негізгі формалары** **1. Басқару формалары:** **республикалық** (жоғары мемлекеттік билік парламентке, ал атқарушы билік – үкіметке тиесілі). Сонымен бірге президенттік (онда президентке үлкен өкілеттілік беріледі) және парламенттік (президенттің рөлі азырақ) мемлекеттер те болады. Қазіргі кезде дүниежүзінде 140-тан астам республика бар; **монархиялық** (мемлекет басшысы – бір тұлға). Теократиялық (мұнда зайырлы және рухани биліктің басшысы – бір тұлға), конституциялық және абсолюттік монархияларға бөлінеді. Әдетте монархтың билігі өмір бойына созылады және мұрагерлікпен ұрпағына беріледі. Дүниежүзінде 30-дан астам монархия бар **(8-кесте)**.– *Ұлыбританияның* басқаруындағы Мемлекетаралық бірлестікті – Достастықты атап айту қажет, онда оның құрамына кіретін барлық мемлекеттерде монарх мемлекет басшысы ретінде мойындалады. *8-кесте* **Монархиялық басқару формасы бар мемлекеттер** **Еурола** / **Азия** / **Африка** Андорра – княздық (КМ); Бахрейн – эмират (КМ); Лесото – корольдік (КМ) Бельгия – корольдік (КМ); Таиланд – корольдік (КМ)); Марокко – корольдік (КМ) Ватикан – папа кеңесі (АТМ); Кувейт – мұрагерлік эмират (КМ); Свазиленд – корольдік (АМ) Ұлыбритания – корольдік (ПМ); Малайзия – сұлтанат (ОМ); **Океания** Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі	Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау	Слайдар Ашық сұрап-жауаптар

Дания	конституциялық (КМ)	Жапония	империя (КМ)	Тонга	корольдік
Испания	корольдік (КМ)	Бутан	корольдік (ОМ)	**КМ** - конституциялық монархия	
Лихтенштейн	князьдық (КМ)	Иордания	корольдік (КМ)	**ПМ** - парламенттік монархия	
Люксембург	ұлығерцогтық (КМ)	Катар	эмират (АМ)	**ОМ**- шектеулі монархия	
Монако	князьдық (КМ)	БАӘ	эмират (ОМ)	**АМ** - абсолюттік монархия	
Нидерланд	корольдік (КМ)	Оман	сұлтанат (АМ)	**АТМ** - абсолюттік теократиялық монархия	
Норвегия	корольдік (КМ)	Бруней	сұлтанат (АТМ)		
Швеция	корольдік (КМ)	Сауд Арабиясы	корольдік (АТМ)		

2. **Мемлекеттік құрылым формасы** – мемлекеттердің әкімшілік-аумақтық құрылымы. Оны басты екі түрге бөледі: **унитарлық мемлекет** (біртұтас бүтіндей құрылу) және **федерация** (бірлестік, мемлекеттер одағы); *конфедерация* – бұл тәуелсіз мелмекеттердің уақытша заңды одағы (9-кесте).

9-кесте

Мемлекеттік құрылымның негізгі формалары

Унитарлық	Федерация	Конфедерация	Басқа
Әкімшілік-аумақтық бірліктен тұратын біртұтас бүтіндей мемлекеттік құрылу, оларда мемлекеттік егемендік белгілері болмайды.	Әкімшілік-аумақтық бірліктерінің федерация құрамында белгілі бір саяси және экономикалық тәуелсіздігі бар.	Конфедерация мүшелері, өздерінің формальды тәуелсіздіктерін сақтай отырып, өздерінің мемлекеттік билік органдары бар болады, сонымен бірге конфедерацияның әскери және сыртқы саяси іс-әрекеттерін үйлестіру үшін біріккен органдар құрады.	Достастық – мемлекеттердің конфедерацияға қарағанда нығырлым аморфты бірігуі. Достастық мүшелері – толығымен егеменді мемлекеттер. Мемлекеттердің қауымдастығы – мемлекет аралық шарт негізінде құрылады, мемлекеттерді мемлекетаралық байланыстарын нығайтады.

Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды
Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады

ҚБ: «Баспалдақ» әдісі 1.Білімім төмен 2.Орташа 3.Орташадан жоғары 4. Жоғары
ҚБ: Мұғалім тарапынан жүретін бағалау «Ауызша мадақтау

<table>
<tr>
<td></td>
<td>Деңгейлік тапсырма. Картамен жұмыс.
1- деңгей

1.Дүниежүзі елдерін географиялық орнының ерекшеліктеріне қарай топтастыру.
2.Картаны және оқулықты пайдалана отырып, алып жатқан аумағы бойынша ең үлкен елдерді картадан тауып көрсету.
« Егер мен президент болсам » ой – толғау.
2- деңгей
1. АҚШ, ГФР, Франция, Ұлыбритания, Жапония елдерінің ұқсастығы неде ?
2.Төмендегі аталған елдердің қайсысы республикалық басқару түріне жатады Болгария, Полша, Франция, Ұлыбритания, Жапония, Сауд Арабиясы.
3 –деңгей
1. Төмендегі аталған елдердің қайсысы Федерациялық әкімшілік, территориялық құрлысы бар елдер ? Ұлыбритания,Куба, АҚШ, Франция, Үндістан, Бразилия.
Үш топұа тапсырма беру. Кітаппен жұмыс.

1- топ. Тәуелсіз мемелекеттер туралы.
2- топ. Тәуелді аумақтар туралы.
3- топ. Халықаралық ұйымдар туралытөмендегі тапсырмаларды орындау.</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Сабақтыңсоңы</td>
<td>Екі түрлі түсініктеме күнделігі.
Оқушылардан дәптердің бетін (не таратылып берген парақты) ортасынан вертикаль сызықпен бөлу сұралады. Мәтінді оқу барысында олар:

<table><tr><td>Бөліктің оң жағына</td><td>Сол жағына</td></tr></table></td>
<td>Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.</td>
<td></td>
<td>Рефлексия парағы</td>
</tr>
</table>

	Мәтіндегі қатты әсер еткен тұстарды, үзінділерді жазады.	Сол әсер еткен үзінділер жайлы пікір жазады (нені еске түсіреді, себеп-салдары қандай, қандай сұрақ бар т.б.)				

Бөлім				
Педагогтың аты-жөні	Майлыбекова З			
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Сабақтың тақырыбы	Саяси картадағы сандық және сапалық өзгерістер			
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	8.6.1.3- саяси картаның сандық және сапалық өзгерістерін талдайды			
Сабақтың мақсаты	**Барлық оқушылар орындай алады:** Саяси картаның сандық және сапалық өзгерістерін туғызатын факторларын біледі; **Оқушылардың көпшілігі орындай алады:** Дүние жүзі саяси картаның қалыптасу кезендерін сипаттай алады; **Кейбір оқушылар орындай алады:** Саяси картаның өзгерістеріне баға бере алады.			
Бағалау критериі	-саяси картаның өзгерістерінің факторларын біледі; -дүние жүзі саяси картаның қалыптасу кезендерінің ажыратады, тарихын түсіндіреді; -саяси картаны өзгерткен аймақтарды картада көрсете алады; -саяси картаның өзгерістеріне баға бере алады.			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	. Сабақтың мақсатымен, бағалау критерилермен таныстыру. **Үй тапсырмасы: Елдердің саяси типологиясы** тақырыбы бойынша **Білу ойлау дағдысы** **Жеке жұмыс .1.Тапсырма:** АҚТ-ның көмегімен интербелсенді тақтаның көмегімен Сұрақ-жауаптар қойылады. Оқушылардың жылдам жауабы қарастырады**.** Төмендегі сұрақтар беріледі: 1. Жоғары мемлекеттік биліктің ұйымдасу формасы? **(басқару формасы)**	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды	 «Кіру билеттері»	http://bestreferat.kz/extra_rkd/show/59

(8 мин)	2. Мемлекеттің аумақтық ұйымдасу формасы**? (мемлекеттік құрылым)** 3. Жоғары мемлекеттік билік ұрпақтан- ұрпаққа мұрагерлікпен беріліп,толығымен немесе жартылай бір билеушінің қолында болатын мемлекетті бақару формасы**? (монархия)** 4. Жоғары мемлекеттік билікті белгілі бір мерзімге сайланатын органдар атқаратын басқару формасы? **(республика)** 5. Әкімшілік-аумақтық құрылымының негізгі екі үлгісі? **(унитарлы, федерациялық)** **<u>үсіну ойлау дағдысы.</u> Түсіндіру және дәлел келтіру** **Тапсырма** Берілген аймақтың саяси типологиясың сипаттандар. **Дескриптор:** Дүние аймақтарының республика, монархия, унитарлы және федерациялық мемлекеттерін саяси картада көрсетеді, астаналарын атайды.			
Ортасы	**Тапсырма№1** **(«Кластер» әдісі. Мәтінмен жұмыс.** Тұжырымды ойларын қарталарға түсіріп, топтық жұмыс қорғалады 1 топқа - Саяси картаның қалыптасу кезеңдері	Слайдта көрсетілген ресурстарды	Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау	

	2 топқа - Саяси картаның сандық өзгерістері 3 топқа – Саяси картның сапалық өзгерістері **Бағалау:** топтық «Сэндвич әдісі» арқылы • **Сэтті жақтары** • **Сындарлы сын** • **Болашаққа комментарий** **Тапсырма №2** 1. Саяси картаны пайдалана отырып атауларын өзгерткен елдерді жазады **Тапсырма №2** 1. Кескін картаға атауларын өзгерткен елдерді белгіленіз 	талқылайды Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі Слайдта берілген сұрақ жауапты		1. Флипчарт, фломастер

Топтық жұмыс Тапсырма: Оқулықты және саяси картаны пайдаланып, саяси картада сандық және сапалы өзгерістер тұғызатын факторларды аныктандар, төмендегі кестені толтырыңдар.

№	Сандық өзгерістер	Әсер еткен тарихи оқиғалар	Сапалы өзгерістер	Әсер еткен тарихи оқиғалар

Сәйкестендіру

Тапсырма: Берілген факторларға сайкес саяси картада пайда болған мемлекеттерді сайкестір.

Факторлар		**Мемлекеттер**
Мемлекетер ыдырауы мен бірігуі		ФРГ
Әртүрлі деңгейдегі соғыстар		Қазақстан
Жаңа тәуелсіз мемлекеттердің қалыптасуы		Танзания

Дескриптор: саяси картаны өзгерткен факторларды ажырата алады, дүние аймақтар мен мемлекеттерді атап мысал келтіреді.

Қалыптастырушы бағалау Топтар жұлдызша арқылы бірін-бірі бағалайды.

орындайды
Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады

ҚБ «Бәрекелді, әттеген-ай»

Бағалау парақшасын толтырады.

ҚБ
Бағдаршам

Бағалау ойлау дағдысы Проблемалық оқыту

Топтық жұмыс 5. Тапсырма: Аталған тарихи оқиғалар саяси картаны өзгертіме ? Жауабын талқылап, аталған оқиғаға баға беріңіз.

1-топ: КСРО ыдырауы

2-топ: ЮСФР ыдырауы

3-топ: Европаның оқиғалары.

Дескриптор:КСРО ыдырауынан пайда болған 15 тәуелсіз мемлекеттерді, ЮСФР ыдырауынан пайда болған және Европаның саяси картасын өзгерткен мемлекеттерді атайды, картада көрсетеді,соған байланысты тарихи оқиғаларды түсіндіреді, талқылай алады.

Кері байланыс: не үйрендім, не қиын болды,сұрақ

Тапсырма Жеке жұмыс

Семантикалық кестені толтыру

Тарихи оқиғалар	Сандық	Сапалық
1945ж. БҰҰ құрылды.		
1948ж. Корея бөлініп, солтүстігінде КХДР, оңтүстігінде Корея республикасы құрылды.		
1991жылы КСРО ыдырады.		
1991жылы ТМД құрылды.		
1990жылы ГДР мен ГФР бірікті.		
ЮФРО-ның ыдырауы салдарынан саяси картада 6 тәуелсіз мемлекет пайда болды.		
1999жылы Португал отары – Аомыньның Қытай құрамына енуі		
1997жылы Заир Республикасының аты өзгеріп, Конго Демократиялық Республикасы аталды.		

1994жылы Камбоджаның мемлекеттік құрылымы өзгеріп, конституциялық монархияға айналды		
1997жылы 100жылдан кейін Гонконгты Ұлыбритания Қытайға қайтарды.		
15-17ғасыр тарихта «Ұлы географиялық ашулар»кезеңі деп аталды.		

Тапсырма 2 жеке жұмыс кестеменжұмыс

Саяси картаның өзгеруі	**Сандық - сапалық**	**Себебі**	**Мысалы**
Әртүрлі деңгейдегі соғыстар	Сандық		
Елдің тәуелсіздігенен айырылуы, шекаралары мен аумағының өзгеруі	Сандық		
Жаңа тәуелсіз мемлекеттердің қалыптасуы	Сандық		
Ел аты мен астана атауының өзгеруі	Сапалық		
Мемлекеттердің ыдырауы мен бірігуі	Сандық		
Елдердің мемлекеттік құрылымы мен басқару	Сапалық		

жүйесінің өзгеруі			
Елдер арасындағы және халықаралық келісімдер	Сапалық		
Ел астанасының басқа қалаға көшірілуі	Сапалық		

Атаулары өзгерткен елдерді контур картаға белгілейді
картаға бірқатар отар халықтардың тарихи тәуелділіктерін көрсетеді.
Бағалау критерийлері:

- саяси картадағы өзгерістерді талдайды
- саяси картаның сандық өзгерістерін талдайды

саяси картаның сапалық өзгерістерін талдайды

1.Дүниежүзінің саяси картасының қалыптасу кезендерің анықта

2.Кестені толтыр. Саяси картадағы сандық және сапалық өзгерістерді жіктеп көрсет

Саяси картағы өзгерістер	
сандық	***сапалық***

3.Келешекте саяси картадағы сандық және сапалық өзгерістерге өзіңіз болжам жасаңыз

Бағалау критерий	**Дескриптор**
Саяси картадағы сандық және сапалық өзгерістерді сипаттайды	- атаулары өзгерткен елдерді біледі -.картаға атаулары өзгертілген елдерді белгілейді - дүниежүзінің саяси картасының қалыптасу кезендерің анықтайды

	- саяси картадағы сандық және сапалық өзгерістерді жіктейді - келешектегі саяси картадағы сандық және сапалық өзгерістерге болжам жасайды **Кері байланыс:** **«Бір сөйлеммен тұжырымдаңыз» әдісі.** Оқушылар жаңа тақырыпты			
Сабақтыңсоңы	**Кері байланыс.** **«Түйін сөз» стратегиясы** 1- қадам: 10 – ға шейін сандар қиындыларын әзірлеймін. 2- қадам: Оқушыларға бір санды таңдауға тиіс екенін түсіндіремін. 3- қадам: Оқушылардың сан мен олардың сабақ туралы ой – пікірлерін ұштастыра айтатынын түсіндіремін. 4 – қадам: Олар бүгінгі сабақта не түсінді? Бүгінгі сабақ қандай жаңалықтарға толы болды? Алдағы сабаққа ұсынысы қандай?Оқушылар осы сұрақтарға жауап береді. Мысалы, **Бір дегенім** – білім. Бүгін меннақыл сөздердің мағынасын ашып,орынды қолдануды білдім. **Екі дегенім**- ертеңге сенім.Осындай нақыл сөздер тұрғанда қазақтың баласы ұлттың тілін,дінін құрметтеп өтеді.Келесі сабақта нақыл сөздерден кітапша жасап әкелсек деген ұсынысым бар.	Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.		Рефлексия парағы

Қосымша ақпарат		
Саралау –оқушыларға қалай көбірек қолдау көрсетуді жоспарлайсыз? Қабілеті жоғары оқушыларға қандай міндетқоюдыжоспарлапотырсыз?	Бағалау - оқушылардың материалды меңгеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлайсыз?	Денсаулық пен қауіпсіздік техникасының сақталуы

2.	Мұғалімнің ауызша кері байланысы	Ақпарат іздестіру кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау

Бөлім	
Педагогтың аты-жөні	Майлыбекова З

Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Сабақтың тақырыбы	Елдердің саяси-географиялық жағдайы			
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	8.6.1.4- елдердің саяси-географиялық жағдайына баға береді			
Сабақтың мақсаты	***Барлық оқушылыр біледі:*** Саяси картамен жұмыс жасауды білу жәнеелдердің географиялық орнын картадан таба алу. ***Көпшілігі:***Елдер туралы мәліметтермен танысып оларға сипаттама беру, экономикалық-географиялық орындарына байланысты топтастыра алу. ***Кейбіреулері:*** Өз еліміздің саяси-географиялық жағдайыныңартықшылығы мен кемшілігіне салыстырмалы түрде баға беру.			
Бағалау критериі	- Дүниежүзілік картасындағы елдердің орнын және ұғымын біледі, түсінеді, қолданады. - Жоспар бойынша елдердің географиялық орнынына сипаттама береді. - Кескін картада елдерді географиялық орнына байланысты топтастырып көрсете алады. - Елдердің географиялық жағдайына баға бере отырып қорытынды жасайды.			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**		**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	*Ұйымдастыру кезеңі.* ***Сәлемдесу (психологиялық ахуал) «Шаттық шеңберін» құру әдісі.*** -Қане, оқушылар! Бүгінгі сабағымызды бастамастан бұрын шаттық шеңберін құрайық. Қолдарымыздан ұстап бір-бірімізге күлімдеп көтеріңкі көңіл-күй сыйлайық! Шаттық шеңберәдісі арқылы шеңбер құрып, өзінің есімімен сәйкес келетін елді атау. Алтын ереже құру қажеттігі туралы айту. Әр топқа бағалау парағын таратып беру. Топтастыру "**Түрлі түсті маркерлер**" әдісі арқылы 3 топқа топтастырамын. -Мен сендерге сәттілік тілеймін! ***Түгендеу***		Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды	**Қалыптастыру шы бағалау** **Кері байланыс**	Ұялы телефон Және интернет желілері Кітап

	Қызығушылықты ояту: /5 мин/ **Мақсаты:** Осы арқылы ойды қозғату, ***ояту***,. ми қыртысына тітіркенгіш арқылы әсер ету жүзеге асады. Қазақстанмен шекараласатын елдердің шекарасын «**сандық диктант»** арқылы беремін. - 14594 шақырым - 13994 шақырым - 7591 шақырым - 380 (426) шақырым - 1460 (1782) шақырым - 2300 (2354) шақырым - 1241 шақырым -Осы елдермен бізде қандай қарым-қатынастар қалыптасқан?*/Балалардың қорытындысы/.*			

Ортасы	**Геосаясат**- *адамдардың белгілі бір мақсатқа жету үшін билікті қалайша тудырып оны сақтауын бейнелеу үшін қолданылатын әдіс болып табылады. Мемлекет деңгейінде бұл әдіс мемлекеттің мүдделеріне жету және қызметін атқаруда саясат, экономика және әскери күшті қалайша қолданатынын көрсетеді.* **Саяси география-** *саяси үрдістердің кеңістік жағдайындағы аумақтық, экономикалық-географиялық, климаттық және т.б. табиғи факторлармен өзара байланысын зерттейді. Саяси география географиялық түрге баса көңіл бөле отырып, оларға саяси түсініктеме береді, саяси аспектілеріне талдау жасайды.* **Геосаяси жағдай-** елдің стратегиялық маңызы бар шет елдік мемлекеттерге, олардың одақтарына және дүние жүзінің аудандарына қатысты алғандағы саяси картадағы орнын анықтайды. Бірақ «елдің орны » дегенде, оның географиялық мекенжайы туралы түсінік қарастырылмайды. ГСЖ-ға баға беру - қоршаған әлемге елдің мемлекеттік(ұлттық)мүддесі тұрғысынан қалыптасатын көзқарас болып табылады. Бұл үшін ұлттық мүддені «көре білу», мүмкін болатын қауіп-қатерді айқындау және оларды болдырмауды қамтамасыз ету қажет. Қазақстанның геосаяси жағдайы,ең алдымен,оның Жер шарындағы ең алдымен құрлық — Еуразияның орталығында орналасуымен анықталады.XX ғасырдың ұлы ойшылдарының бірі, этногенез теориясын жасаған әйгілі орыс ғалымы Л.Н.Гумилев өзінің еуразиялық екендігін айтқан.Қазақстанның еуразиялық сипаты тарихы кезеңдерде оның мемлекет ретінде қалыптасу бағытын және қазақ халқының ұлттық ерекшеліктерін анықтап берді. Кеңес Одағының ыдырауы мен Қазақстан Республикасының тәуелсіздігін алуы елдің геосаяси жағдайын біршама өзгертті. Қазақстан ядролық қаруды өз еркімен бас тартқан тұңғыш мемлекетке айналды.1991 жылдың 29 тамызында ҚР Президенті Н.Назарбаев Семей ядролық сынақ полигонын жабатындығы туралы Жарлыққа қол қойды. Қазақстанның геосаяся жағдайы оның әлемдік саясатта айрықша орны бар Ресей мен Қытайдың, мұсылман әлемінің аралығында орналасуымен де	Арнайы ресурстар арқылы жаңа тақырыпты талдайды Жұп бойынша Жеке, өзара тақырыпты түсінгендерін мұғалімге қол көтеру арқылы білдіреді Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау	**Бағалау критерийлер** 1.Ертегідегі негізгі кейіпкерлердің портретін жинақтайды. 2.Кейіпкердің образына қызмет етіп тұрған маңызды әрекеттерін талдайды. 3.Жинақталған ақпараттар негізінде кейіпкер образына қатысты өз көзқарасын білдіреді **Дескрипторлар** 1.Әр оқушы ертегіден өзіне тиісті кейіпкерлердің портретіне қатысты сөз тіркестері мен сөйлемдерді анықтайды.	Ашық сұрап-жауаптар

	анықталады.Еліміздің ТМД құрамына енетін Ресей,Қырғызстан,Өзбекстан және Түрікменстанмен ортақ шекараларының болуы оның геосаяси жағдайына қолайлы әсер етеді.Көршілес мемлекетгермея бірте Шанхай ынтымақтастық ұйымына енетін Қазақстан аймақтық кауіпсіздік, шекараны бейбіт жолмен реттеу, халықаралық терроризммен бірлесе күресу, сауда-экономикалық ынтымақтастық жөніндегі ортақ мәселелерді шешуге атсалысуда. Жаңа сабақтың тақырыбын ашу. **«Кинометафра» әдісі.** **Мақсаты:** Оқушының ой-өрісін, ойлау қабілетін дамыту. 1.Өтілетін тақырып бойынша бейнефильм көрсетемін. «Дүниежүзі мемлекеттерінің саяси-географиялық жағдайы». Бейне фильмнен көргендерін топ ішінде талқылайды, пікір алмасады, ой бөліседі. 2.Оқушылар бүгінгі сабақтың тақырыбын өздері анықтайды. **«Кластер әдісі»** **1-тапсырма.** **А деңгейі.** І-топ: 1.Физикалық картаны пайдаланып Қазақстанмен шектесетін мемлекеттерді кластер әдісі арқылы көрсетіндер. 2.Дүниежүзінің саяси картасын пайдаланып Қазақстанның геосаяси ерекшеліктерін анықтаңдар. **В деңгейі.** ІІ-топ: 1.Жер көлемі үлкен 10 мемлекетті кескін картаға белгілендер. 2.Дүние жүзінде қанша тарихи-географиялық аймақ бар? Олар қандай принцптерге байланысты бөлгендігін ментальді карта арқылы көрсетіңдер. **С деңгейі.** ІІІ-топ: 1.Халықтар картасын пайдаланып халық саны 7 мемлекетті анықтап, кестеге түсіріңдер.	барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады	2.Әр оқушы кейіпкердің ең маңызды үш әрекетін анықтайды Бағалау парақшасын толтырады. **ҚБ** **Бағдаршам**	

2.Қазақстан Республикасы қандай халықаралық ұйымдарға мүше? Кластер арқылы көрсетіңдер.
Өзара топтық бағалау: "Бас бармақ " арқылы топтар жұмыстарды өзара бағалайды.

3-тапсырма

«Кім жылдам» әдісі – арқылы берілген кестеге атлас немесе картадан пайдалану арқылы толтыру.

А деңгейі.

Дүниежүзінің саяси картасынан сандармен белгіленген тарихи-географиялық аймақтарды атауларын тауып, картадан көрсетіңдер.

Дескриптор
Тарихи-географиялық аймақтарды атауларын тауып жазады
Тарихи-географиялық аймақтарды картадан көрсетеді.

В деңгейі.

Дүниежүзілік халықаралық ұйымдарды атап, олардың орналасу аймағы мен штаб пәтерін кестеге түсіріңдер.

№	Орналасу аймағы	Халықаралық ұйымдар атауы	Штаб-пәтері
1			
2			
3			

Дескриптор
Тарихи-географиялық аймақтардың орналасу аумағы мен атауын табады.
Халықаралық ұйымдардың орналасу аймағы мен штаб пәтерін анықтайды.

С деңгейі.

Халықаралық ұйымдарға кіретін елдерді топтастыр.

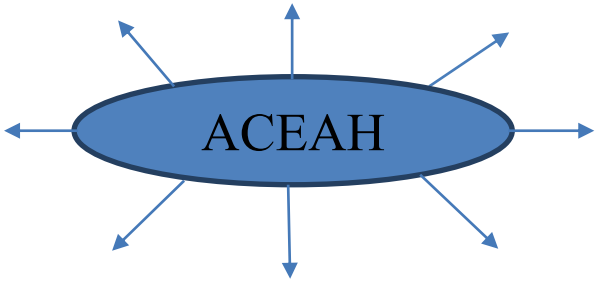

Дескриптор
Халықаралық ұйымдарға кіретін елдерді топтастырады.
Осы аталған ұйымдарға кіретін елдерді анықтайды.

Өзара топтық бағалау: "Бағдаршам " арқылы топтар жұмыстарды өзара бағалайды

Елдердің геосаяси жағдайына баға беріңіз. Бағалауды картасхемамен түсіндіріңіз.

1-топ. Ресей

2-топ. АҚШ

3-топ. Жапония

4- топ. Франция

5-топ. Қытай

Дескриптор *Оқушылар*

<table>
<tr>
<td></td>
<td>
– Елдердің геосаяси жағдайына баға береді
– Геосаяси бағалауды картасхемамен түсіндіреді.

Қазақстанның геосаяси жағдайына баға береді.
Геосаяси орнының қолайлы/ қолайсыз тұстарын анықтайды.
Дескриптор Оқушылар
-Қазақстанның геосаяси жағдайына баға береді
-Геосаяси орнының қолайлы/қолайсыз тұстарын анықтайды.
ББЛ кестесі
<table>
<tr><td>Білемін</td><td>Білдім</td><td>Білгім келеді</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
Бақылау сұрақтары:
1.Саяси география мен геосаясат нені зерттейді? Олардың байланысы қандай?
2. Алғашқы геосаяси тұжырымдардың негізгі баиғыты қандай болды?

3.Қазіргі заманғы геосаяси ағымдар бойынша елдің геосаяси жағдайына кандай факторлар әсер етеді? С.Коэнің үлгісі бойынша қандай аймақтарға бөлінген?

4.Дүние жүзінде қанша тарихи-географиялық аймақ бар?
</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Сабақтыңсоңы</td>
<td>Ойтолғаныс</td>
<td>Бүгінгі сабақтан</td>
<td></td>
<td>Рефлексия</td>
</tr>
</table>

	«3-2-1» Бүгінгі сабақтан алған 3 маңызды ақпарат; Бүгінгі сабақта қиындық тудырған 2 аспекті; Бүгінгі сабақта ұнаған 1 іс-әрекет Кері байланыс «3 минуттық үзіліс» 1. Маған ұнады 2. Маған қиындық туғызды 3. Мен хабардар болдым 4.Мені таңқалдырды Рефлексия «Екі жұлдыз, бір тілек» - Сабақ уақытында орындаған жұмыстарын бағалау үшін білім алушыларға дескрипторлар арқылы өзін-өзі бағалауды жүргізуді ұсынамын.	түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.		парағы

Қосымша ақпарат		
Саралау –оқушыларға қалай көбірек қолдау көрсетуді жоспарлайсыз? Қабілеті жоғары оқушыларға қандай міндетқоюдыжоспарлапотырсыз?	Бағалау - оқушылардың материалды меңгеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлайсыз?	Денсаулық пен қауіпсіздік техникасының сақталуы
4.	Мұғалімнің ауызша кері байланысы	Ақпарат іздестіру кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау

Бөлім				
Педагогтың аты-жөні	Майлыбекова З			
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Сабақтың тақырыбы	Саяси интеграция. Қазақстанның саяси-интеграциялық үдерістердегі мүдделері, бағыттары және бастамалары			
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	8.6.1.5- саяси интеграцияның қажеттілігі мен мақсаттарын түсіндіреді			
Сабақтың мақсаты	Барлық оқушылар Тақырыпқа қатысты мәліметтерді анықтайды, ажыратады; Көптеген оқушылар Ұқсас мәліметтерді біріктіреді, алшақ мәліметтерді ажыратады; Кейбір оқушылар Ақпараттарды қажетінше өңдей алады, құрастырады.			
Бағалау критериі	Қазақстандағы қоғамдық – саяси үдерістер туралы біледі. Қазақстандағы қоғамдық – саяси жағдай туралы ой түйіп, маңызын анықтайды. .XXI ғасырдың бас кезіндегі өзгерістер ұлттық сананың дамуына жол ашқанын талдап, бағалайды . . мәліметтерден кесте, түйіндеме, ментальді карта жасайды. Ұқсас мағыналарды біріктіреді; Алшақ мағыналарды ажыратады			
Сабақтың кезеңі/	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының**	**Бағалау**	**Ресурстар**

уақыты		әрекеті		
Басы	Ұйымдастыру кезеңі. Сыныппен сәлемдесу. Тақырыпты анықтау үшін суреттердің Қазақстанмен байланысын түсіндіріңіз 2. Тақтаға сабақтың тақырыбы мен оқу мақсаттары көрсетіледі. 3. Мұғалімнің түсіндірмесі Мемлекеттің негізгі міндеттерінің бірі- елдің дамуына қолайлы жағдай туғызу. Қазақстанға қатысы бар мәселелерді екі жақты ынтымақтастық арқылы шешу мүмкін емес. Мәселелердің аймақтық және дүниежүзілік сипаты бар. Мысалы аймақтық мәселеге трансшекаралық өзен суларының жайы. Дүиежүзілік мәселелерге бейбітшілікті сақтау, қоршаған ортаны қорғау, терроризм, есірткі саудасы т.б. Осы мәселелердің алдын алу үшін дүниежүзілік қоғамдастықтың келісілген іс- шаралары қажет. Сондықтан Қазақстан елдің ұлттық мүдделеріне қатысы бар бірнеше халықаралық ұйымдарға мүшелікке өтті.	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды	Қол шапалақ	Слайд 6-7 Дидактикалық материалдар №1
Ортасы	Қазақстан Республикасы өз тәуелсіздігінің жиырма жылдығын түбегейлі әлеуметтік-экономикалық және саяси реформалар жүргізу бағытында кең ауқымды жетістіктермен қарсы алып отырған болса, ал халықаралық қоғамдастық Қазақстанды бүгінде жаһандық үдерістерге беделді де ықпалды қатысушы ретінде таниды. Қазақстанда ұлттық мемлекеттіліктің берік іргетасы қаланып, елдің аумақтық тұтастығы қамтамасыз етілді. Ел сенімді түрде дамудың нарықтық қатынас жолына қадам басып, әлемдік экономикаға сәтті енді. Бүгінде Қазақстан – бұл табысты, динамикалық сипатта дамып, әлемдік үдерістерде елеулі рөл атқарып отырған мемлекет. Біздің елімізді өзгелер бәсекеге қабілетті мемлекет деп біледі, онысы XXI ғасырдың түрлі сынақтары мен қатерлеріне уақтылы және тиімді қам-қарекеттерімен дәлелденіп отырғандай. Тұрақты ішкі саяси ахуал, ұлтаралық татулық пен дінаралық келісім, мемлекеттік құрылысты ұтымды жүргізу – осының бәрі Қазақстан	Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі	Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау	Слайдар

	Президенті Нұрсұлтан Назарбаевтың табанды да салиқалы саясатының нәтижесі. Мынабіржайттыеске сала кеткімізкеледі. Президент НұрсұлтанНазарбаевтың 1997 жылғықазандажасапұсынғанҚазақстанныңдамуыжөніндегіалғашқыбағдарламасы – «Қазақстан-2030» Стратегиясыболатын. Ауқымды да кешендібұлжоспардаұзақмерзімдікмодернизациялыққайтажаңғыртудыңнегізгібағыттары мен мақсаттарыанықайқындалып, елдіңнегізгіәлеуметтікжәнеэкономикалықсалаларықамтылды, Қазақстандытәуелсіжәнебәсекегеқабілеттімемлекетретіндеқалыптастырукөзделді. Дамудыңстратегиялықбағыты 2009 жылғымамырда 2010-2014 жылдарғаарналғанмемлекеттікүдемеліиндустриялық-инновациялықбағдарламадатияқталып, айқындалды. Бағдарламаныңнегізгіміндеті – үдемеліқарқынмен, еңалдымен инновация жәнеозықтехнологиялардыенгізуарқылыжаңаиндустриялық экономика құруболды.	тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады	**ҚБ:**	Ашық сұрап-жауаптар

	Өзінің жеке мүдделерін және халық пен бизнестің талап-тілектерін қамтамасыз ету үшін дүннежүзі елдері бірлесе жақындасуға, яғни **интеграцияға** бағытталған саясат жүргізеді. Оған үдеріс ретінде де, жақындасудың нәтижесі ретінде де қарауға болады. Бірінші мағынасында, бұл бірлесе қызмет атқаруға, ал кейбір жағдайларда түрлі елдердің бірігуіне әкелетін үдерістер. Екінші мағынасында интеграция ретінде ортақ мақсатқа бірлесе қол жеткізу үшін құрылған мемлекет аралық бірлестіктер алынады. **Интеграцияның басты мақсаттары 11**-кестеде келтірілген. *11-кесте* **Интеграцияның мақсаттары** **Саяси** – қолайлы сыртқы саяси орта қалыптастыру, саяси, әскери, әлеуметтік, мәдени және басқа да экономикалық емес салаларға қатысушы елдердің өзара түсініктігі мен ынтымақтастығын нығайту. **Экономикалық** – тауар, көрсетілетін қызмет, капитал және адам қозғалысы жолында ішкі шегарасыз кеңістікті қалыптастыру; – сауда, кеден, экономикалық, салық, қаржы саясатына қатысушы-елдерді жақындастыру; – кейбір жағдайларда – бірыңғай валюта енгізу. **Әскери** – бейбітшілікті, қауіпсіздікті және тұрақтылықты нығайту; – сыртқы әскери-саяси қауіптерден ұжымдық қорғаныс; – халықаралық лаңкестікпен және экстеризммен, ұлтаралық ұйымдасқан қылмыспен, есірткі тасымалымен, заңсыз көші-қонмен, киберқылмыскерлікпен күресу; – төтенше жағдайларда, гуманитарлық апаттарда ұжым болып жедел әрекет ету Әр сыныпқа жоғарылаған сайын сендер көптеген түрлі интеграциялық бірлестіктері жайында білетін боласыңдар. Ал бұл параграфта олардың жекелеген түрлерімен таныса аласыңдар. Қазіргі уақытта мынадай **интеграция түрлері** бар: – **еркін сауда аймағы**, мұнда қатысушы-елдер өзара саудада тек кедендік кедергілерді алып тастайды; – **кеден одағы**, мұнда елдер тек топтасушы елдердің ішінде тауар мен көрсетілетін қызмет жолындағы шектеулерді алып қана қоймайды, сонымен бірге үшінші тарапқа қатысты бірыңғай кедендік тариф енгізеді. Кеден табысы келісімге сәйкес теңбе-тең үлестіріледі; – **ортақ нарық**, мұнда кедергілер өзара саудада ғана емес, сонымен қатар жұмыс күші мен капиталдың жылжуынан да алынып тасталады; яғни тауар, қызмет, капитал, жұмыс күшінің нақты ортақ нарығы қалыптасады;		**«Баспалдақ» әдісі 1.Білімім төмен 2.Орташа 3.Орташадан жоғары 4. Жоғары** **ҚБ**: Мұғалім тарапынан жүретін бағалау «Ауызша мадақтау	

– **экономикалық одақ**, мұнда елдер тек ортақ нарық қалыптастырып қана қоймайды, сонымен бірге бірыңғай экономикалық саясат жүргізеді, ортақ аймақта өтетін әлеуметтік-экономикалық үдерістерді реттеу жүйесін құрады;

– **валюталық одақ**, мұнда ортақ нарық пен бірыңғай саясаттан басқа бірыңғай банк жүйесі құрылып, кейбір жағдайларда – бірыңғай валюта алынады;

– **әскери-саяси одақ**, мұнда мемлекеттер ортақ саяси, экономикалық, әскери және басқа да мәселелерді шешу үшін бірлесе әрекет ету мақсатында келісімге қол қояды.

Интеграциялық бірлестіктердің географиясы. 12-кестеде белгілі интеграциялық бірлестіктерге мысалдар келтірілген.

12-кесте

Интеграция түрлері

Интеграциялық бірлестіктердің түрі	Интеграциялық бірлестіктер
Еркін сауда аймағы	• **НАФТА Солтүстік американдық еркін сауда аймағы**, мемлекеттер – *АҚШ, Канада және Мексика*; • **Еуропалық еркін сауда қауымдастығы**, мемлекеттер–*Исландия, Лихтенштейн, Норвегия, Швейцария.*
Кеден одағы	• **Меркосур Оңтүстік Америка елдерінің ортақ нарығы**, мемлекеттер - *Аргентина, Бразилия, Уругвай, Парагвай, Венесуэла*; • **Оңтүстік Африкалық кеден одағы**, елдер- *ОАР, Ботсвана, Лесото және Свазиленд, Намибия*
Ортақ нарық	• **Еуропалық экономикалық аймақ**, қатысушылар – *ЕО, Норвегия, Исландия және Лихтенштейн*; • **Андұлттар қоғамдастығы**, мемлекеттер – *Боливия, Колумбия, Эквадор және Перу*
Экономикалық одақ	• **Оңтүстік-Шығыс Азия мемлекеттерінің қауымдастығы (АСЕАН)**, мемлекеттер – *Бруней, Вьетнам, Индонезия, Камбоджа, Лаос, Малайзия, Мьянма, Сингапур, Таиланд, Филиппин;* • **Карибқоғамдастығы – Орталық және Оңтүстік Американың солтүстік-шығысындағы елдердің сауда-экономикалық одағы**, мемлекеттер – *Антигуа және Барбуда, Багам аралдары, Барбадос, Белиз, Доминика, Гренада, Гайана, Гаити, Ямайка, Монтсеррат, Сент-Китс және Невис, Сент-Люсия, Сент-Винсент және Гренадины, Суринам, Тринидад және Тобаго*
Валюталық одақ	• **Еуропалық Одақтың экономикалық және валюталық одағы**, мемлекеттер – *Австрия, Бельгия, Германия, Греция, Ирландия, Испания, Италия, Кипр, Латвия, Литва, Люксембург, Мальта, Нидерланды, Португалия, Словакия, Словения, Финляндия, Франция, Эстония*

Өкіл» әдісі арқылы жаңа сабақты өздігінен меңгеру.

Бағалау критерилерін тарату.

Бағалау критерийлеріне сүйене отырып «Екі жұлдыз, бір ұсыныс» әдісі арқылы бағалату.

Топтар оқулық материалы, видео роликтен алған мәліметтерін оқып, бір өкіл келесі топқа барып бөліп берілген материалдарды меңгеріп, топқа

<table>
<tr>
<td></td>
<td>келіп айтады.
Әр топ сағат тілімен бағыттала отырып, бағалау критерийлеріне сүйеніп «Екі жұлдыз, бір ұсыныс» беру арқылы өз ара бағалайды
. Топтарға ноутбук, планшет, сөздіктер ұсынылады. Қазақстанның саяси-интеграциялық үдерістердегі мүдделері, бағыттары және бастамалары) мәлімет, ақпараттар іздейді. Мұғалім ұсынған формада ақпараттарының таныстырылымын жасайды.
1-топ/жұп: түйіндеме дайындайды (қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді пайдаланады)
2-топ/жұп: сызба-кесте (құрылымын қолда бар ақпараттарға сүйене отырып, дайындайды.
3-топ/жұп: ментальді карта (ақпараттарға сүйене отырып)
4-топ/жұп: сызба карта дайындау (Қазақстанның саяси-интеграциялық үдерістері туралы деректер мен өмірбаянына сүйене отырып)

Топтық бағалау
<table>
<tr><td>Бағалау критерийі</td><td>Дескрипторлар</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Ақпаратты түсініп, тірек сөздерді орнымен қолданып, кесте толтыру</td><td>Ақпаратты кестеге түсіре алу</td></tr>
<tr><td>Топпен ойласып, әр сұраққа кемінде 2 сөйлеммен жауап беру</td></tr>
</table>
</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Сабақтыңсоңы</td>
<td>Рефлексия. Оқушылар қиық қағаздарға жазып береді.
Сабақта маған не пайдалы болды?
Сабақта маған не қызықты болды?
Сабақта маған не қиын болды?</td>
<td>Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.</td>
<td></td>
<td>Рефлексия парағы</td>
</tr>
</table>

Бөлім				
Педагогтың аты-жөні	Майлыбекова З			
Күні				
Сынып	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Сабақтың тақырыбы	Саяси **интеграция. Қазақстанның саяси-интеграциялық үдерістердегі мүдделері, бағыттары және бастамалары**			
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	8.6.1.6- Қазақстанның саяси интеграциядағы мүдделері мен мақсаттарын талдайды **БЖБ**			
Сабақтың мақсаты	**1.**Қазақстанның саяси интеграциядағы мүдделері мен мақсаттарын талдайды. **2.** Интеграциялық бірлестіктердің қажеттілігі, Қазақстанның саяси-интеграциялық үдерістердегі карта бойынша бағыттарына талдау жасай отырып, еліміздің интеграциялық бірлестіктер құрамындағы алатын орнының маңыздылығы туралы ой тұжырымдайды. **3.**Қазақстанның саяси интеграциядағы мүдделері, басымдықтарына талдау жасап, саяси интеграциядағы Қазақстанның алатын орны мен қызметіне баға береді.			
Бағалау критерииі	Қазақстанның саяси-интеграциялық үдерістердегі бағыттарына талдау жасайды. Бейнематериал негізінде Қазақстанның саяси интеграциядағы мүдделері мен қызметіне баға береді.			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	Топ мүшелерін біріктіру, топта жағымды ахуал құру, жұмыс белсенділіктерін арттыру мақсатында **«Мықты тірек»** тренингін жүргізу. Оқушыларды БҰҰ, ЕО, ДСҰ, ШЫҰ тізімін беріп тірек сөздермен топтастыру. Алдыңғы білімді тексеру мақсатында ***«Сөздер банкі» ойынын***	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды	Қол шапалақ	**Тірек сөздер:** БҰҰ, ЕО, ДСҰ, ШЫҰ

	ұйымдастыру. **Тапсырма:** Тақырыпқа қатысы бар сөздерді оған қатысы жоқ сөздермен араластырып банкаға салып,оқушылар солардың арасынан алдыңғы білімге қатысты сөздерді анықтап, мағынасын айтады. Демография, Интеграция,БҰҰ,Урбандалу,ШЫҰ,ТМД,Миграция, ЕЭО, АӨСШК,Депопуляция, Экономикалық Одақ, Кеден Одағы, ДСҰ **Дескриптор:** - Банкаға салынған сөздер арасынан алдыңғы білімге қатысты сөздерді анықтай алады; -БҰҰ, ШЫҰ,ТМД, ЕЭО, АӨСШК, Экономикалық Одақ, Кеден Одағы, ДСҰ ұғымдарына түсінік бере алады; - БҰҰ, ШЫҰ, ТМД, ЕЭО, АӨСШК, Экономикалық Одақ, Кеден Одағы, ДСҰ бірлестіктерінің мақсаттарын ажырата алады. **Қалыптастырушы бағалау.** Оқушылардың дұрыс жауаптарын **«Сэндвич»** әдісімен бағалау. ***:*** **«Миға шабуыл»** Қазақстан қандай халықаралық ұйымдарға мүше? Қазақстан саяси интеграцияны қандай бағыттарда жүргізеді? ***:«Кинометафора» әдісі*** **«Халықаралық ұйымдардағы Қазақстан»** бейнефильм.			Интербелсенді тақта **Сілтеме:** https://youtu.be/r9E5Z7c6VxM
Ортасы	**Тапсырма:*Т*: *«Ойлан, жұптас, бөліс»*** *әдісі.* Оқушылар берілген тапсырма (сұрақ) бойынша (Саяси интеграция. Қазақстанның саяси-интеграциялық үдерістердегі мүдделері, бағыттары және бастамалары) туралы мәтінмен танысады. Жұппен жұмыс жасау арқылы оқи отырып,ойларын қорытып, жұп болып ойларымен бөліседі, бұл бүкіл топтық талқылауға ұласады.	Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды	Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау	Слайдар

	І-топ Ойлан. **Тапсырма**:Еліміз интеграциялық бірлестіктерге қатысуына орай сыртқы саясатында қандай мақсаттарды көздейді? **Дескриптор:** -Еліміздің интеграциялық бірлестіктерге қатысуына орай сыртқы саясатындағы көздейтін мақсаттарын анықтай алады; Еліміздің интеграциялық бірлестіктерге қатысуына орай сыртқы саясаты туралы мәселені топта талқылай алады. **2-топ Жұптас.** **Тапсырма**:Қазақстанның Халықаралық ұйымдар құрамындағы қызметін анықтаңыз. **Дескриптор:** - Халықаралық ұйымдар туралы қосымша деректермен және оқулықпен жұмыстана алады; - Қазақстанның Халықаралық ұйымдар құрамындағы қызметін анықтап,талдау жасай алады; - Қазақстанның Халықаралық ұйымдар құрамындағы қызметі туралы ойларын нақты, жүйелі тұжырымдап бір-біріне жеткізе алады. **3-топ Бөліс.** **Тапсырма**:Қазақстан құрамына кіретін ұйымдар мен одақтар интеграциялық бірлестіктердің қандай түріне жатады? **Дескриптор:** - Қазақстан құрамына кіретін ұйымдар мен одақтар интеграциялық бірлестіктерді түрлеріне ажыратуда қосымша деректермен жұмыстана алады; - Қазақстан құрамына кіретін ұйымдар мен одақтар интеграциялық бірлестіктерді түріне қарай жіктей алады; - Қазақстан құрамына кіретін халықаралық ұйымдар мен одақтардың туралы ойларын жүйелі ой тұжырымдай алады. **Қалыптастырушы бағалау.** Оқушылардың дұрыс жауаптарын **«Бас бармақ»** әдісімен бағалау.	Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды Сұрақ жауап		Ашық сұрап-жауаптар

	Тапсырма 2: <u>Саралanған тапсырмалар</u> **1-деңгей *Ж*: *<u>«Кім жылдам?»ойын</u>* әдісі.** Картаны қолдана отырып, халықаралық ұйымдардың штаб пәтерлерінің атауын картаға орналастырыңыз және кескін картаға түсіріңіз. **Дескриптор:** - Халықаралық ұйымдардың штаб пәтерлерін табуда алған білімді практикада қолдана алады; -Халықаралық ұйымдардың штаб пәтерлерін картадан таба алады; - Халықаралық ұйымдардың штаб пәтерлерін картаға орналастыруда картаграфиялық білімдерін тұжырымдай алады. **2-деңгей *Жж: <u>«Домино»ойын</u>* әдісі:** Қазақстан құрамына кіретін ұйымдар мен одақтар интеграциялық бірлестіктер, құрылу жылдары, штаб пәтері орналасқан қала атауларын сәйкестендіріп, жинақтаңыз. **Тапсырма:** 1992 ж АҚШ ДСҰ Еуропалыққауіпсіздік және ынтымақтастық ұйымы 2015 ж ШЫҰ Атом энергетикасы жөніндегі халықаралық агенттік Алматы Дүниежүзілік сауда ұйымы 2017 ж МАГАТЭ ЕҚЫҰ 1992 ж қаңтар т.б **Дескриптор:** -Халықаралық ұйымдар мен интеграциялық бірлестіктерді туралы алған білімдерін практика жүзінде қолдана алады.	арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады	**ҚБ: «Баспалдақ» әдісі 1.Білімі төмен 2.Орташа 3.Орташадан жоғары 4. Жоғары** **ҚБ**: Мұғалім тарапынан жүретін бағалау «Ауызша мадақтау	

	-Қазақстан құрамына кіретін ұйымдар мен одақтар атауларын, мүше болған жылдарын және штаб пәтерлерін сәйкестендіре алады; **3-деңгей *Ж: «Сөзден сөйлем,сөйлемнен мәтін» әдісі.*** Қазақстанның интеграциялық бірлестіктер құрамындағы қызметіне баға беріңіз. **Дескриптор:** -Интеграциялық бірлестіктер құрамындағы Қазақстан туралы алған білімдерін нақтылап, атауларынан сөйлемдер құрастыра алады; -Қазақстанның интеграциялық бірлестіктер құрамындағы қызметін бағамдап, тұжырымдық мәтін жаза алады. **Қалыптастырушы бағалау.** Күн,ай,бұлт суреттерімен бағалау. Қазақстан халықаралық ұйымдар жүйесінде тақырыбында постер дайындаңыз **Дескриптор** *Оқушылар* – Қазақстан мүше болған халықаралық ұйымдарды топтастырады Қазақстанның ұйымдарға кірудегі мақсатын анықтайды – Халықаралық ұйымға мүшелік ету аясында жүргізілген іс- шараларды анықтайды ПОПС формуласына сәйкес, Қазақстанның халықаралық ұйымға кірудегі қажеттілігін дәлелдеңіз. **Дескриптор** *Оқушылар* – Қазақстанның халықаралық ұйымға кірудегі қажеттілігін дәлелдейді.			

	Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау Графиктік бағалау			
Сабақтыңсоңы	**Қорытындылау*.: «Ротация»*** әдісі 1. Қазақстанның саяси-интеграциялық үдерістердегі бағыттары. 2. Қазақстанның саяси-интеграциялық үдерістердегі мүдделері. 3. Еліміздің интеграциялық бірлестіктерге қатысуындағы алатын орны мен қызметі. Қолдарындағы маркерлерді тастамай келесі топқа өтіп, сол топтың жазып кеткен екі сұрағына жауап жазады. **Дескриптор:** Қазақстанның саяси-интеграциялық үдерістердегі бағыттары мен мүдделері туралы алған білімдерін практика жүзінде қолдана алады; Еліміздің интеграциялық бірлестіктерге қатысуының ерекшеліктері туралы өз ой-пікірлерімен бөлісе алады; Еліміздің интеграциялық бірлестіктерге қатысуының ерекшеліктері туралы ойларын жинақтап, тұжырымдап жеткізе алады. **Қалыптастырушы бағалау.** Оқушылардың дұрыс жауаптарын **Медальдар** арқылы (алтын -толықтай түсінсе, күміс-түсінуге жақын,аздап білсе, қола -түсінбесе,өз - өзіне сенімді болмаса) мадақтау. ***:*** **Бағдаршам** көздерімен топтар бірі-бірінің жұмыстарын өте жақсы қатысса -жасыл көзін, толық қатыспаса-сары көзін, топтың қатысымы мүлде аз болса - қызыл көзін көтеру арқылы бағалайды. **Бағдаршам** көздерімен топтар бірін-бірі бағалайды **Кері байланыс** «**Жетістік баспалдағы**» әдісі. ***:*** Бүгінгі сабақты толық түсінсе-смайликтерін ең жоғарғы сатыға; Жартылай түсінсе-ортаңғы сатыға; Түсінгеніме күмәнім бар десе-төменгі сатыға орналастырады.	Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.		Рефлексия парағы